

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (2655) 2001 SAUSIS-JANUARY 23

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Žinojimas - nežinojimas

Žinojimo siekis žmogui yra vienas iš stipriausių. Bet juo daugiau jis žino, juo skaudžiau kartais kenčia. Atrodo, kad jei daug ko nežinotų, būtų laimingesnis.

KAI vaikas nežinodamas ką nors blogo padaro, dėl to jis nesijaudina. Net ir baramas, ir baudžiamas dažnai nežino, kodėl toks jo auklėtojų reagavimas. Paūgėjęs ir pradėjęs atskirti, kas galima ir kas ne, jau kenčia ką blogo padaręs, jau ryžtasi nebedaryti, mato ir supranta blogo elgesio ar darbo pasekmes. Kai žmogus subręsta, jis pamato, kad yra apsuptas įstatymų, taisyklių, nurodymų. Pamato ir įsitikina, kad visa tai yra jo paties gerovei, nes sudėtingas gyvenimas be jokių tvarkos ir elgesio taisyklių būtų tik tobula sumaištis iki išsinaikinimo. Žinojimas iš esmės yra teigiamas reiškinys, bet kartu ir varžantis, įspėjantis, įpareigojantis - jei žinai, kad negerai, nedaryk. Jei žinai, kad melas yra nedorybė, kad ir Dievas liepia "nekalbėti netiesos", o meluoti, nes melas kai kuriais atvejais tampa padėju, net išgelbėtoju, tada atsiduri kryžkelėje ir laisvai renkiesi kurio keliu pasukti. O tai nėra lengva, ir atrodo, kad būtum žymiai laimingesnis, jei apie tai būtum nieko nežinojęs. Deja, gyvenimas ne taip sudarytas ir žmogus ne taip sutvertas, o tik taip, koks yra, ir nieko čia pakeisti neįmanoma. Žinoma, galima kai ką dirbtinai pridengti, rodytis kitokių, kurti kažkokias išsilaivinimo idėjas, kelti revoliucijas. Bet tai iš tikrųjų tik išoriniai ženklai, bendrųjų blogybių laikinos apraiškos. Jei žmogus dėl žinojimo kenčia, jaučiasi apgautas ar nuskriaustas, vienintelis būdas tokią būseną pakeisti laime - tai visą tą žinojimą paversti gyvenimo gairėmis, pritaikyti kasdienybėje, sukelti pozityvią nuotaiką.

ŽINOJIMĄ ir nežinojimą žmonės įpranta perstatinėti pagal reikala, tai yra panaudoja savo egoistiniams tikslams. Užpultas teisinis nežinojimu, norėdamas pasirodyti dedasi žinančiu - kažkada skaitęs, televizijoje matęs... Tai negatyvūs reiškiniai, kurie knibžda kasdien ir visur. Ir prie to dažnai taip priprantama, kad tai tampa tarsi viena iš gyvenimo būdo savybių, vadinamų apskurimu. Tiesumas ir atvirumas pavirsta atsilikimo ženklais, nors sąžinė visai ką kitą sako. Gyventi pagal Dievo įsakymus civilizuotame pasaulyje, atrodo, neįmanoma. Nemeluoti, nevogti, nežudyti, nesukčiauti - kas norėtų save šitaip "sukiausti" siekiant įsitvirtinimo, laimėjimų ir užsitikrinimo. Net valstybės įstatymai kai kuriais atvejais palengvina būklę, padeda mažinti sąžinės priekaištus. Tada susidaro palankios sąlygos tą persekiojantį žinojimą bent laikinai kaip nors paslėpti ir save įtikinėti, kad nežinojimas yra kur kas naudingesnis. Tačiau šitokios ar panašios manipuliacijos su sąžine galutinėje išvadoje vis dėlto atsiskleidžia prieš žmogų, negailestingai kerta "laimės" šakas, ant kurių jis buvo užsikūręs. Slapstytas daiktas sprogtas ir sulygina viską, kas taip neseniai atrodė vertinga ir labai reikalinga. Žinojimą tyčia paversti nežinojimu - tai vaiko žaidimas su ugnimi. O vis dėlto apsimetimų nežinojimu galima matyti visose gyvenimo srityse. Labai dažnai tai daroma vangiant atsakomybės. Kai šitokie reiškiniai įsisuka vadovaujančių politikų tarpe - vargas pavaldiniams, sunkumai visam kraštui. Juo aukštesnės pareigos, juo daugiau teismo, atvirumo ir sąžiningumo turėtume tikėtis. Kai pavyzdžiai kitokie, dingsta ir pasitikėjimo pagrindas. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Staigus Bouchard'o adieu! politikai

Lucien Bouchard, populiarus Kvebeko premjeras ir valdančiosios *Parti Quebecois* vadovas, netikėtai pareiškė pasitraukiantį iš politinio gyvenimo, kad galėtų labiau atsiduoti savo šeimai. Tas jo žingsnis išaukė labai daug ir įvairių atsiliepimų spaudoje. Vieni jį gyrė kaip lankstų ir energingą politiką, kuris daug darbavosi Kvebeke atsiskyrimo nuo Kanados veikloje, bet vistiek parodė nemažai nuoseklumo ir politinės nuovokos, mokėjo pajusti kvebekiečių - teisingiau, prancūzakalbių kvebekiečių - daugumos nuotakas. Užkietėję separatistai ir kovotojai už prancūzų kalbos pirmenybę provincijoje jį kaltino neveiklumu ir net atsiskyrimo idėjomis išdavimu. Kiti apgailestauja, kad su jo pasitraukimu suduotas sunkus - gal net ir mirtinas - smūgis Kvebeko atsiskyrimo idėjai. Dar kiti pusiau šypsodamiesi teigia, kad tai buvo geriausia gimtadienio dovana Kanados min. pirmininkui. *Time* žurnalo Kanados laida (2001.1.22) savo viršelyje net "pastatė" antkapį su įrašu *Separatizmas - teišlėis ramybėje*.

L. Bouchard gimė 1938 metais Saint-Coeur-de-Marie, Kvebeko provincijoje. 1964 metais baigė teisę Laval universitete kartu su buv. min. pirmininku B. Mulroney, kuris 1985 metais

jį paskyrė ambasadoriumi Prancūzijoje. 1988 metais Lac-Saint-Jean (Kvebeke) apygardoje buvo išrinktas į Kanados parlamento konservatorių sąrašą ir netrukus paskirtas gamtos apsaugos ministru. 1990 metais, po nepavykusių *Meach Lake* derybų (kuriose B. Mulroney stengėsi įtraukti Kvebeką po Kanados konstitucijos skydą), L. Bouchard išstojo iš konservatorių eilii ir pasiskelbė nepriklausomu. Sekančiais metais suformavo naują partiją *Bloc Quebecois* ir buvo išrinktas jos vadovu. Po federacinių rinkimų 1993 metais su naujai išrinktais 54 *Bloc* parlamentarais tapo parlamentinio opozicijos vadovu. 1995 metais Kvebeko provincijoje įvyko provincinės *Parti Quebecois* suorganizuotas atsiskyrimo nuo Kanados referendumas, kurį separatistai pralaimėjo vos 0.6% balsų skirtumu. *Parti* vadovas J. Parizeau nusivylęs rezultatais atsisakė dalyvauti ir netrukus, 1996 metais, L. Bouchard buvo išrinktas tos provincinės (tuo metu valdančiosios) partijos vadovu ir tapo Kvebeko premjeru.

Kas pakeis L. Bouchard provincinės *Parti Quebecois* vadovu, o taip pat ir premjerą šiuo metu dar nežinoma. Yra keturi rimtesni kandidatai: premjero pavaduotojas Bernard

(Nukelta į 8-tą psl.)

Karaliaučiaus krašto lietuviai moksleiviai, dalyvavę išvykoje į Kauną 2000 m. spalio 17 d. Ntr. T. Ostapciuk

Didžiausias dienraštis apie baltiečius

Vokiečiai apie Lietuvos ekonominius rūpesčius ir pastangas keliaujant į Europos sąjungą drauge su Latvija ir Estija

KAZYS BARONAS,
Vokietija

Ryšium su Europos sąjungos plėtra vokiškoje žiniasklaidoje, šalia Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos, vis dažniau minimi Baltijos kraštai.

Nuo 2001 m. sausio mėn. ES pirmininkavimą perėmė Švedija. Tai jos nuopelnas, kad Europos tarptautinėje arenoje gildenami Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonominiai klausimai, tylosis jungiant juos su politiniais.

Sausio 3 d. didžiausias Vokietijos dienraštis *Münchener "Sueddeutsche Zeitung"* (jo tiražas savaitgaliais siekia 700,000) pusę psl., su Vilniaus arkikatedra ir Gedimino prospektu nuotrauka, paskyrė Lietuvai, o ketvirtadalį psl. - Latvijai ir Estijai. Po Lietuvos laisvės kovų 1989-91 m. tai pirmas toks išsamus straipsnis apie gintarų kraštą, parašytas visuomet palankaus Lietuvai Varšuvos atstovo T. Urbano.

Gyvenimas Lietuvoje

Laikraščio bendradarbis pranešimą iš "Wilna" pradeda Algirdo g-vės 5-tuoju namo nr., kurio priešakinė sieną yra naujai nudažyta. Mat Algirdas Ramanauskas čia yra įsteigęs "Pro Futuro" kompiuterių įmonę. Jis nenori daugiau kvėpuoti sovietiniais pelėsiais. Į savo įstaigą įtraukė gerą tuziną bendradarbių, kartu bendradarbiaudamas su kitomis tos srities įstaigomis. Tačiau jo įmonė yra didžiausia Vilniuje, kadangi 2000 m. "Pro Futuro" apyvarta siekė beveik 5 milj. lt., tik ketvirtadaliu mažesnė už rekordinius 1998 m. Algirdo Ramanausko įstaigą palietė taip pat Rusijos rublio kritė, kadangi prieš tai Lietuvos žemės ūkio gaminiai keliaudavo į Rusiją už rusišką žaliavą. Sumažėjo A. Ramanausko įstaigoje miesto savivaldybių, įmonių užsakymai, sumažėjo darbas, sumažėjo kartu valstybei skiriami pajamų mokesčiai. "Rusijos krizė buvo didelė

staigmena Lietuvai", - pasakė Vygaudas Ušackas, bet kartu ir geras brūkšnyš mums. Praktiskai, po vienos nakties mūsų įmonių vadovai įmonių savininkai, verslininkai turėjo ieškoti naujų dalininkų. O visi jie buvo Vakarų Europoje ar Europos sąjungoje".

Ekonominiai rūpesčiai

Laikraščio bendradarbis 36 m. Vygaudą Ušacką vadina dinamišku Lietuvos atstovu prie ES. Jau 1991 m. jis įsteigė Briuselyje mažą raštinę, eidamas stebėtojo pareigas. Tuo laiku nebuvo jokios kalbos apie Lietuvos įjungimą į ES, nickas net nedrįso minėti Lietuvos vardo. Suprantama, nes Lietuva tuo laiku buvo laikoma labai sunkia byla, nes, kaip buvusi sovietinė respublika, ji sunkiai kentėjo nuo Maskvos bizūno ir biurokratinio planavimo. Nepriklausomybės metais žydėjęs žemės ūkis, buvo paverstas kolchozais, o pramonės kombinatai neturėjo jokių vilčių užsakyti iš užsienio. Šioje suirutėje savo karjerą pradėjo A. Ramanauskas, išdarbinęs "Sigma" elektronikos kombinatą. Griežtoje KGB kontrolėje buvo tobulinami kompiuteriai. Studijuodamas elektroninę inžineriją jis gerai susipažino su savo profesija mokdamas įmonėje dirbančius tarnautojus.

Suirus Sov. Sąjungai ir plačiai atidarius sienai Vakarų Europą, suiro ir koncernas, nes neformalių ir pasenusių kompiuterių niekas nenorėjo pirkti. Beveik 14,000 tarnautojų-darbininkų liko be darbo. Dalis direktorių įsijungė į nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo profesiją. Šiuo metu "Sigma" yra didžiausia nekilnojamo turto įstaiga Baltijos valstybėse.

Rusijos įtaka

Pirmais Lietuvos nepriklausomybės metais atrodė, kad iš Lietuvos ekonominio gyvenimo liks tik griuvėsiai. Krito gamyba, atsirado bedarbių, infliacija.

Tikrovėje, nauja vyriausybė darbą pradėjo nuo nulio.

Panaši padėtis Rygoje ir Taline. Juk sovietiniais laikais nebuvo privatinės nuosavybės, nebuvo mokesčių inspekcijų, pajamų mokesčio, ligonių kasos, atskaitymų pensijai, nepriklausomų bankų, jokios nuosavos valiutos. Dėl to nauja vyriausybė buvo priversta įsteigti muitines, ginkluotą pajėgas, teismo įstaigas, policiją ir t.t. Prie viso to savo juodą ranką pridėjo Maskva - užsuko Baltijos valstybės dujų, alyvos čiaupus, nes jos negalėjo atsilyginti pasaulinė rinkos kaina. Kentėjo lietuviai pirmą nepriklausomybės žiemą. Tik keletą valandų buvo įjungiami elektros srovė. Su temperatūra krito ir lietuvių nuotaika. Ignalinos atominės jėgainės dėka jie atsilaukė. Deja, jėgainės statyba yra sovietinių laikų, savo pavojumi lyginama su Černobylio jėgaine. Po ilgų pasitarimų su Briuseliu Vilnius nutarė ją išjungti 2006 m. Mat ES Lietuvai atsiuntė ultimatumą: be jėgainės išjungimo negali būti kalbos apie Lietuvos įjungimą į ES.

Ūkiniai suoliai

Nutarimas nebuvo sunkus Vilniui, nes įvedus reformas įvyko mažas lietuviškas ekonominis stebuklas: šoktelėjo BVP (bendras vidaus produktas), užmiršta Rusijos krizė, pakilo ekonominis gyvenimas. Vygaudas Ušackas vokiečiui pasakė: "Mes įjungėme greitį bėgi, norėdami pavyti kitas ES kandidates".

Kiek kitaip galvoja A. Ramanauskas. Jo nuomone, vyriausybė dar nėra pilnai pasiruošusi. Ji pykina nuolat keičiamis įstatymais. Jo įstaigoje dirba du knygvedys tarnautojai. Jie užimti tik pajamų mokesčio pareiškimais. "Aišku, - sako A.R. - mes nenorime į Briuselį ateiti kaip elgetos. Turime pasistengti, kad būtume verti ES narystės".

(Nukelta į 2-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Apklausų rezultatai

Lietuvos ir Didžiosios Britanijos bendra rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų firma "Baltijos tyrimai" atliko apklausą, kurios rezultatai rodo, jog 2000 m. gruodžio mėnesį populiariausiu visuomenės veikėju tapo buvęs prezidentas, Socialdemokratinės koalicijos tarybos garbės pirmininkas Algirdas Brazauskas. Jį remia 71% apklaustųjų. Prezidentą Valdą Adamkų palaiko 70%, ministrų pirmininką Rolandą Paksą - 67% gyventojų.

Apklausa duomenimis, Lietuvos žiniasklaida pasitiki 77% apklaustųjų, Bažnyčia - 64%, prezidento tarnyba - 57%, Lietuvos bankas - 54% gyventojų. Kaip praneša BNS/LGTIC, mažiausiai gyventojai pasitiki teismais - tik 24%.

Bendrovės "SIC rinkos tyrimai" atlikta apklausa rodo, jog 48.9% gyventojų pritaria Lietuvos siekiui tapti ŠAS (NATO) nare. Nuo 2000 m. sausio mėnesio nepritariančiųjų bei neapsisprendusiųjų tuo klausimu skaičius sumažėjo beveik 3.5%.

Panaikinti apribojimai

Sausio 11 d. JAV prezidentas Bill Clinton pasirašė įstatymą, kuriuo Lietuva perkeliama į aukščiausią didelio galingumo kompiuterių eksporto iš JAV kontrolės sistemos grupavimą pakopą, praneša ELTA/LGTIC. Tuo pripažįstama, kad Lietuvoje įdiegta pažangi eksporto kontrolės sistema ir sudarytos palankios sąlygos plėtoti aukšto lygio informacines technologijas. Lietuva iš trečiosios grupės perkelta į pirmąją. Tai reiškia, kad bus galima įvežti visų rūšių, taip pat ir didelio galingumo kompiuterius be jokių apribojimų ir individualių leidimų. Šioje grupėje yra Vakarų Europos valstybės, Japonija, Kanada, Australija, Naujoji Zelandija, Vengrija, Lenkija, Čekija ir kai kurios kitos šalys.

KASP dešimtmetis

BNS/LGTIC skelbia, kad sausio 16 d. paminėtos Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) 10-sios įkūrimo metinės. Vilniuje Katedros aikštėje surengta iškilminga rikiuotė, Arkikatedroje bazilikoje aukotos šv. Mišios, o KASP štabe įvyko iškilmingas minėjimas. Įvairūs šventiniai renginiai suorganizuoti ir kitose Lietuvos vietovėse.

Lietuvos aukščiausioji tarnyba - Atkuriamasis seimas 1991 m. sausio 17 d. priėmė įstatymą, kuriuo remiantis buvo įkurta Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba (SKAT). Ji pertvarkyta į Krašto apsaugos savanorių pajėgas 1998 m. vasario mėnesį.

Pagrindinė, bet ne vienintelė savanorių veiklos kryptis - nuolatinis ir kryptingas karių

kovinis rengimas, pagrįstas teritorinės gynybos ir partizaninio karo principais. Pagal Lietuvos įstatymus savanorių pajėgos yra sudedamoji Lietuvos kariuomenės dalis, formuojama iš karių savanorių ir profesinės tarnybos karių. Šiuo metu savanorių pajėgose yra per 10,000 savanorių ir per 2,000 profesinės karo tarnybos karių, sudarant 10 rinkitinių ir 2 aviacijos eskadriles. Pajėgų štabas įsikūręs Vilniuje.

Lankėsi Karaliaučiaus pareigūnai

BNS/LGTIC žiniomis, sausio 10 d. įvyko Lietuvos regionų ir Rusijos federacijos Karaliaučiaus srities bendradarbiavimo tarybos vadovų susitikimas. Lietuvos ambasadorius ypatingiems pavedimams, atsakingas už bendradarbiavimą su Karaliaučiaus sritimi, Jonas Rudalevičius ir Karaliaučiaus srities vicegubernatorius Michailas Cikelis Vilniuje aptarė dvišalius santykius, tarybos šių metų veiklos gairės bei š.m. kovo mėnesį turinčio įvykti tarybos posėdžio darbotvarkę.

M. Cikelio vizitas buvo pažintinis, nebuvo priimami konkretūs sprendimai. Paprašytas komentuoti "The Washington Times" pranešimus sausio pradžioje apie galimą Rusijos branduolinio ginklo dislokavimą Karaliaučiaus srityje, svečias pakartojo prezidento V. Putino nuomonę, jog tai nesąmonė. Dėl Lenkijos prezidento A. Kvasniewskio pasiūlytos tarptautinės inspekcijos, kuri įrodytų, ar srityje yra branduolinis ginklas, Karaliaučiaus vicegubernatorius teigė, kad "atsakyti į tai turi Rusijos vyriausybė ir gynybos ministerija".

Seimo pirmininkas Panevėžyje

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas sausio 9 d. lankėsi Panevėžyje, susitikti su miesto vadovais, teisės saugos pareigūnais. Kaip rašo ELTA/LGTIC, jis domėjosi, kas daroma siekiant pažaboti nusikalstamumą, kaip sprendžiamos nedarbo, švietimo ir kitos gyventojų problemos.

Po susitikimų A. Paulauskas teigė, kad Panevėžio teisės saugininkai per mažai dėmesio skiria savo įvairdžiui, kuriam kenkia neišaiškinami stambūs nusikaltimai. Jis pareiškė nuomonę, kad jų neišaiškinus, jie kartosis ateityje. Nepasitikiėjimą Panevėžio teisės saugos institucijomis rodo tai, kad pernai buvo pavogta apie 300 automobilių, o tik nedidelė dalis jų savininkų kreipėsi pagalbos į policiją, sakė seimo pirmininkas. Jo manymu Panevėžio teisės saugos sistema turi valytis pati, patys panevėžiečiai turi išaiškinti nesažiningus darbus. Jis pasiūlė parengti įstatymą, nustatantį bendradarbiavimo tvarką tarp teisės saugos struktūrų.

RSJ

Šiame numeryje

Žinojimas - nežinojimas

Manipuliacijos su sąžine galutinėje išvadoje atsiskleidžia prieš žmogų

Didžiausias dienraštis apie baltiečius

Po vienos nakties mūsų įmonių vadovai turėjo ieškoti naujų dalininkų

Ar pasiteisins Lietuvos žmonių vilty?

Šešėlinė ekonomika yra apėmusi pusę valstybės ekonomikos

Skuba gyvenimo upė

Laidotuvių varpai skamba dažniau negu krikščynų varpeliai

Estijos prezidentas kritikuoja Vokietiją

Estai ir latviai buvo sudėję dideles viltis...

Lietuva ir jos išeivija Amerikoje

Nelegalas neturi kam pasiskųsti, į ką kreiptis pagalbos

Bebaimis Lietuvos generolas

Per savaitę buvo sutelktas planuotas savanorių skaičius

Lietuvių egzodo vaikų literatūros antologija

Unikalų tautos kultūros turtą reikia visaip gelbėti

Amžinybės link

Gal suma įvairių tikėjimų, pripažįstant, kad žmogus - ne vien dulkė

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail – PAP Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevicius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$45, mėnė – \$55, garbės – \$65. Oro pašto į užjūrius – \$145, paprastu pašto – \$50. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00, patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

A.a. kardinolo V. Sladkevičiaus atminimui pagerbti ketinama steigti memorialinį muziejų prie Kauno arkikatedros esančiame name, kuriame kardinolas gyveno. Norima tai įvykdyti iki kardinolo mirties metinių 8 m. gegužės 28 d. Užmojį remia Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir Kultūros ministerija. Tai patyrė arkivyskupas S. Tamkevičius susitikime su prezidentu praėitų metų gruodžio 11 d.

Fotografijų albumo "Kryžių kalnas" sutiktuves įvyko Taikomosios dailės muziejuje Vilniuje praėitų metų gruodžio 15 d. Dalyvavo albumo autoriai vysk. E. Bartulis, dr. L. Šinkūnaitė, fotomenininkas A. Kunčius. Visi jie savo žodžiuose iškėlė ypatingą Kryžių kalno reikšmę žmonių dvasiniam pakilimui. Vyskupas, norėdamas Kryžių kalną priartinti žmonėms, fotografavo jį įvairiu metu laiku, o anot A. Kunčiaus, sėkmingiausias netikėtumas buvęs žiemą fotografuoti kryžiai.

Gyvybės draugų klubas jau antri metai renkasi Kauno šeimos centre. Anot klubo steigėjos V. Valantiejūtės, klubo atsiradimo būtinybę padiktavęs pats gyvenimas. Į Kauno šeimos centrą kreipiasi daug žmonių, keldami klausimą, kodėl šiandien taip nuvertėjusi žmogaus gyvybė? Klausimas ir paskatinęs steigti Gyvybės draugų klubą. Susitikimą "Seima – vartai į gyvenimą" praėitų metų gruodžio 7 d. vedė kun. Ričardas Repšys, MIC. Pradėta Šv. Rašto skaitiniu ir malda. Kunigas pašnekesyje pabrėžė, kad šiandien reikia kalbėti apie seimą kaip apie pašaukimą. Susitikimo dalyviai aktyviai įsijungė į diskusijas.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas S. Tamkevičius praėitų metų gruodžio 11 d. susitiko su seimo pirmininku A. Paulausku. Kalbėta apie azartinių lošimų legalizavimą. Arkivyskupas pareiškė, kad Katalikų Bendrija nori, jog Lietuvoje augtų žmonėms šviesesnio gyvenimo sąlygas sudarantis institucijos. Lošimo namai gerio tikrai neskleis. Seimo pirmininkas pareiškė, kad priimant įstatymus bus kreipiamas dėmesys į išankstinį apsisąuogimą nuo neigiamų pasekmių ir užtikrino, kad lošimų legalizavimo įstatymas tikrai nebus skubinamas. Tuo reikalu vyskupas ir raštu kreipėsi į seimo pirmininką A. Paulauską ir ministrų pirmininką R. Pakšą, ragindami atidžiai apsvarstyti galimus neigiamus azartinių lošimų padarinius.

Lenkijos-Lietuvos krikščioniškosios kultūros dienos vyko 2000 m. gruodžio 15-17 d.d. Augustave, Seinuoje, Elke, Kybar-

tuose ir Marijampolėje. Pradėta Augustave, kur pirmą pranešimą "Dievo gimimo šventės tradicija Suvalkijoje" padarė kun. Edward Anuszkiewicz. Apie krikščionišybės 2000 metų jubiliejus reikšmę kalbėjo Zuzanna Holubowicz. Vilkaviškio vyskupijos Pal. J. Matulaičio kunigų seminarijos rektorius kun. Kęstutis Žemaitis atskleidė katalikiškos inteligentijos reikšmę, išvardijęs žymiuosius lietuvių katalikų atstovus – Praną Dovydaitytį, St. Šalkauskį, Č. Sasnauską, A. Jakštą, Mykolą Krupavičių ir kt. Po pranešimų dalyviams buvo parodytas spektaklis "Lenkiškas Bėteljūs". Seinuoje Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė vysk. Edward Samsel. Susirinkimą sveikino Lietuvos konsulas Seinuoje Jonas Kinduryš, pasiūlydamas, kad visus dalyvius čia subūrė katalikybė. Gruodžio 16 d. Elko katedroje vyko vysk. E. Samsel įngreso iškilmės, kuriose dalyvavo vyskupai bei kiti dvasininkai iš Lenkijos, Ukrainos, Gudijos ir Lietuvos.

Po iškilnių visi dalyviai vyko į Kybartus, kur klasikinius kūrinius atliko pučiamųjų orkestras "Kybartai", giesmes giedojo Kybartų parapijos jaunimo choras. Gruodžio 17 d. Mišias Marijampolėje aukėjo vysk. J. Žemaitis, MIC ir Elko vysk. E. Samsel. Čia P. Kriauciūno bibliotekoje buvo atidaryta religinio meno paroda. Grojo Marijampolės auštesniosios pedagoginės mokyklos styginių ansamblis. Pal. J. Matulaičio kunigų seminarijoje vyko spaudos konferencija, kurią vedė rektorius kun. K. Žemaitis, apžvelgęs ir seminarijos įsteigimo istoriją. Kalbėjo Lenkijos seimo narys K. Anuszkiewicz ir Lenkijos-Lietuvos parlamentinės grupės pirm. T. Wrona, pabrėžęs, kaip svarbu yra iškoti lietuvių ir lenkus vienanijanti bendrybių. Viena jų – esantis tas pats tikėjimas. Spaudos konferencijos dalyviams padėkojo Marijampolės miesto meras V. Brazys. Renginyje baigėsi Marijampolės dramos teatre vykusiu "Suvalkijos" choro koncertu.

"Rūpintojėlis" – tautinės, religinės minties žurnalas, leistas pogrindyje 1977-1990 metais. K. Šapalas buvo pirmasis jo redaktorius, suredagavęs 10 žurnalo numerių. Po jo redagavo žurnalistė Alė Počiulpaitytė, leidybos pabaigoje – ses. Benvenuta. Žurnalo turinį sudarė Katalikų Bendrijos ir istoriniai dokumentai bei originalūs autorių straipsniai, parašyti Lietuvoje ir išeivijoje. Pažymėtini lietuvių filosofų S. Šalkauskio, J. Girmiaus, A. Maccinos, P. Gaidamavičiaus rašiniai. Daug vietos žurnale buvo skirta istorijai, sovietų sąmoningai nutyliams įvykiams. Nemažai straipsnių buvo spausdinama asmenybės formavimo, vertybių orientacijos temomis, rasta vietos ir atitinkamai poezijai. Iki 1990 metų pasirodė 26 numeriai dabar išleisti vienoje 1230 puslapių turinčioje knygoje, kurią sudarė žurnalo sumanytoja ir ilgametė redaktorė ses. Benvenuta Ada Urbonaitė, OSF. Vienu tomu pasirodžiusio "Rūpintojėlio" sutiktuves įvyko 2000 m. gruodžio 17 d. Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje. Sutiktuves pradėtos Mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje, kurias koncelebravo arkivyskupas S. Tamkevičius, vysk. R. Norvila ir kunigai. Pabrėžtas žurnalo nesumažėjęs aktualumas ir šiandien.

Vilniaus vaizdas vokiečių dienraštyje prie straipsnio apie Baltijos valstybes

Ar pasiteisins Lietuvos žmonių viltys?

IGNAS MEDZIUKAS

2000 m. lapkričio 16-19 d.d. visuomenės ir rinkos tyrimų "Vilmorus" apklausoje, kokie Lietuvos politikai geriausiai atstovauja jūsų interesams, gauti atsakymai taip pasiskirstė:

R. Paksui, žadančiam geresnį gyvenimą, simpatizuojančių padaugėjo 12.5%. A. Paulauskas, seimo pirmininkas, neteko 5.7% balsų. A. Brazauskui palankių paliko maždaug pastovus skaičius, kaip buvo prieš du mėnesius. Prezidentas V. Adamkus populiarumu atsistojo viename lygmenyje su Paulausku. Į pirmąjį dešimtuką pateko seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas K. Glaveckas ir seimūnė K. Prunskienė.

Žmonės ir toliau labiausiai pasitikti žiniasklaida. Padidėjo pasitikėjimas Bažnyčia. Su viltimi kol kas vertinamas naujai išrinktas seimas ir vyriausybė. Šiek tiek sumažėjęs pasitikėjimas Prezidento institucija.

Toliau pasinaudosiu profesorius vilniečio laiško, atsiųsto vienas savo pažįstamam į JAV mintimis. Jame jis iš neutralaus taško žvelgia į dešiniųjų partijų pralaimėjimo priežastis.

Analizuodamas šį klausimą, jis rašo: vėl dar vieną seimą teko nurašyti į išlaidas. O kiek buvo dėta vilčių, kad mūsų valsty-

bė nuo 1996 iki 2000 m. bandys išsikaupti iš to liūno, į kurį buvo įtraukę LDDP. Deja, iš mūsų vilčių nieko neišėjo.

Kodėl dešinieji pralaimėjo rinkimus?

Kodėl taip atsitiko? Kas kaltas? Į šį klausimą atsakymą tegali duoti tik bešališkas politikos įvertinimas.

1990 m. kovo 11 d. pasirašytas valstybės atkūrimo aktas. Tuos, kurie padėjo savo parašus po aktu, tauta sudievinio. Manė, kad jie yra antžmogiai. Neperdedant daugelis pasirašiusių patys pagalvojo, kad jie yra iš tikrųjų tokie, kokiais juos tauta laikė. Todėl iš parlamentinių aukštybių jie žvelgė į tautą kaip į skruzdėlyną, kuris privalo statyti valstybės rūmą, kurio viršutiniame aukšte skirta sėdėti parlamentarams. O tie parlamentarami įsivaizdavo, kad jie yra olimpiečiai, skirti šiai misijai, neklystantys ir nesuprantantys žemės traukos dėsnį. Tik nedaugelis iš jų suprato, kad jie yra žmonės. Tačiau Dievo įsakymas skelbė: "Neturėk kitių dievų, tik mane vieną". Prągros valdovas Liucipierius, buvęs angelas, už sukilimą prieš Dievą buvo nutrenktas į pragarą. Štai koks kelias visų tų, kurie save prilygino dievybei. Toks likimas apsime-tėlių laukė ir Lietuvoje. Vieni iš

jų nugarmėjo užmarštin, gal net prarajon 1992 m., kiti 1996 m., o treči 2000 m. Kai kurie nubauti dar bando užsikabinti už skėstančio laivo nuolaužų, kuriuos jiems padeda paviršiuje išsilaikyti dar keletą metų. Tačiau tautos istorijoje jų įvertinimas bus labai kritiškas.

Ar galėjo būti kitaip? Žinoma. Net prezidentas A. Smetona, būdamas nedemokratas, stengėsi kiek galima daugiau pajusti kiekvieno Lietuvos kampelio gyvenimą, pažinti jo žmones. Deja, to nematėme Lietuvoje 1990-2000 metais.

Reikia pripažinti, kad V. Landsbergis labai daug padarė Lietuvos naudai. Tačiau 1991 m. sausio mėn. visą našta ant savo pečių išnešė tie žmonės (didvyriai), kurie saugojo parlamentą (tikriaus parlamentarus) jo viduje ir už jo sienų. Ten buvo tūkstančiai žmonių. Daugeli jų likimas negailestingai nubloškė žemyn. Jų gyvenimas tapo vargingas. Kai parlamento gynėjai kreipėsi į jo pirmininką, kad jiems būtų sudarytos bent minimalios gyvenimo sąlygos, atsakymas buvo – "jis negalės padėti".

1918 m. vasario 16 pasirašius Nepriklausomybės aktą, dr. J. Basanavičius nesiveržė į valdžią. Todėl jis tapo pavadintas Tautos patriotu.

Naujosios politikos griūtis?

Ar 2000 m. išrinktas parlamentas pateisins tautos lūkesčius? Pažadų daug. Tačiau valstybėje netvarkos dar daugiau. Šešėlinė ekonomika yra apėmusi pusę visos valstybės ekonomikos (į seimą išrinkta net ir tos ekonomikos atstovų). Nusikaltimų tiek, kad sutemus baisu išieiti į gatvę. Mokesčių sistema laukia pertvarkymo. Teisinė sistema žemiau bet kokios kritikos. Korupcija milžiniškai išsiskerojusi. Spaudos srityje dirba mažasrščiai...

Naujoje vyriausybėje iš pradžių vežėčios bus traukiamos į vieną pusę. Tačiau į ratus bus kaišiojami ne tik opozicijos pagaliai, nes horizontale matyti ir naujosios politikos griūtis. Juk R. Pakšas ir A. Paulauskas yra pareiškę, kad jie sieks prezidento pareigybės. Tokiu atveju po dvejų metų (vėliausiai) peštyinės draugų stovykloje neišvengiamos.

Duok, Dieve, kad Lietuva tuo metu jau būtų NATO nare. Tada tegul visi peštųsi iki plunksnų dulkėjimo...

Ir dar. Nesinori, kad naujos politikos kūrėjai taptų dieviais (ar bent įsivaizduotų tokiais esą), tuomet ir jų bus toks pat likimas. Našlaitei Lietuvai vėl teks kentėti 4 metus, kol tauta išrinks naujus olimpiečius.

Tokius samprotavimus savo laiške dėsto vilnietis profesorius.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Didžiausias dienraštis apie...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Taip galvoja ir Lietuvos prez. V. Adamkus. Jis žino kas laukia Lietuvos Vakaruošė, nes 40 m. jis buvo JAV piliečiu. Prieš grįždamas į savo tėvynę, iš kurios jaunuolis su tėvais bėgo nuo Raudonosios armijos, jis vadovavo gamtos apsaugos įstaiagai Čikagoje. Apygarda, kuriai jis buvo atsakingas, turėjo keturis kartus daugiau gyventojų kaip visa Lietuva. Lietuvos prez. vokiečiui pasakęs: "Problemos, kurias mes tuomet turėjome, yra niekis palyginus su tom, į kurias mes dabar čia atsitrenkėme".

Valstybių trijulė

Straipsnio autorius pateikia žinių apie Lietuvą: gyventojų – 3.7 milij., plotas – 65,301 kv. km., vyriausybė – vidurio kairioji, gyventojų metinės bruto pajamos – 6,169 euro (29% ES vidurkio), bedarbių – 14.7% (Vokietija 8.1%, Liuksemburgas 2%, Olandija 3%), infliacija – 1.3%.

Ką turi bendro Lietuva ir Latvija? – klausia T. Urban, tuoj pat duodamas atsakymą: "abiejų valstybių vadovai grįžo iš Šiaurės Amerikos į gimtuosius kraštus". Latvijos prezidentė Vaira Vike Freiberga ilgus metus gyveno Kanadoje. Manding, viename pagrindiniame taške tarp Lietuvos ir Latvijos matomas didelis skirtumas: rusakalbiai Lietuvoje sudaro tik 8%, kai tuo tarpu Latvijoje rusų tautybės gyventojų per 30%.

Net Latvijos sostinėje rusai sudaro daugumą. Aiškiai buvo matoma įtampa tarp rusų ir latvių (vėliau palengvintas rusams pilietybės gavimas). Jauni rusai mano, kad, Latvijai įsijungus į ES, pagerės jų socialinis ir ekonominis gyvenimas. Deja, valdžios įstaigos dar nepasiekė Briuselio reikalaujamo lygio, ypač matant kyšininkavimą.

A+ JONUI POŠKUI

amžinam poilsiui iškeliauv, giliai užjaučiame dukras – IRENĄ ir ONĄ ZEBER su šeima, seserį MARIJĄ LEVIŠAUSKIENĘ, brolių VYTĄ, visus gimines bei artimuosius ir kartu liūdime –

V. L. Nakrošiai
A. R. Nakrošiai su šeima
A. B. Plipaičiai su šeima

*Palaiminti mirusieji,
Kurie miršta Viešpatyje,
Jie atilsės nuo savo vargų.*

A+ agr. VACLOVUI VAITKUI iškeliauvus į amžinybę,

jo žmonai MARYTEI, dukrom – AUŠRAI ir RŪTAI bei jų šeimom ir giminėm reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

V. E. Abromavičiai
M. Bernotienė
M. Juozaitienė
A. Kanapka
V. E. Kriškėčiūnai
M. Laurinavičienė
A. T. Sekoniai
O. Senkuvienė
E. Tribinevičienė
S. Valickis
J. A. Vaškevičiai
A. Vitkienė
A. V. Baltrušaičiai

MIRTIES PRANEŠIMAS

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad į amžinybę iškeliauo mūsų mylima mama, uošvė, senelė ir prosenelė

A+ ELEONORA KULIENĖ,

sulaukusi 96 m. amžiaus. Velionės vyras buvo Vincas Kulys. Nuliūdę liko sūnūs su žmonomis, keturi vaikaičiai, penki provaikaičiai bei giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo pašarvota "Turner & Porter" (Roncesvalles Chapel). Po Mišių Priskėlimo parapijos šventovėje, 10 v.r. 2001 m. sausio 20 d., a.a. Eleonora buvo palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje šalia savo vyro a.a. Vinco.

Velionės atminimui prašom aukoti Priskėlimo parapijos Persikėlimo fondui (1011 College Street, Toronto, Ont. Canada, M6H 1A8).

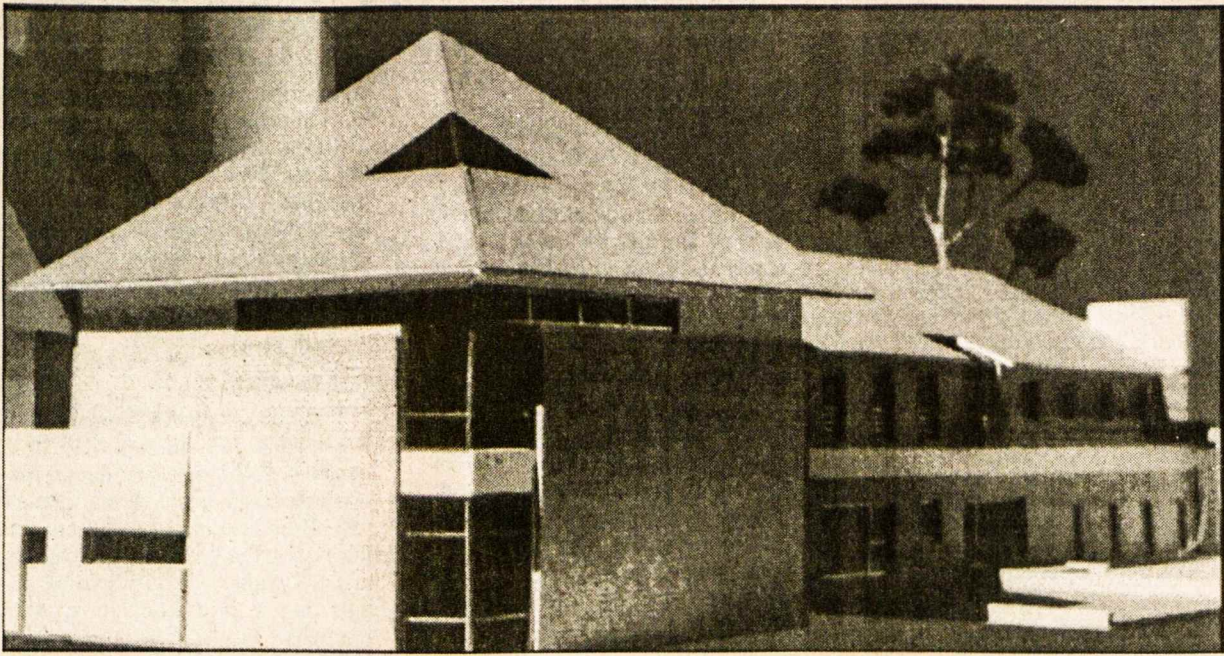
Nuliūdę – sūnūs, marčios, vaikaičiai, provaikaičiai ir artimieji

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Naujai kuriamas Šv. Juozapo parapijos centras Vilniuje, Pilaitės rajone, kur gyvena 13,000 asmenų. Šiame projekte numatyta šventovė, salė ir kitos parapijai reikalingos patalpos. Statybai vadovauja klebonas kun. K. RALYS, kurį laiką gyvenęs Kanadoje

Skuba gyvenimo upė

ANTANINA GARMUTĖ,
Kaunas

Aštuonias seseris ir du brolius vaikystėje išblaškė likimas po visą Lietuvą ir Karaliaučiaus kraštą. Pastovus liko jiems tik motinos kapas Viduklėje, netoli Raseinių. Tėvas nuklydo tik jam nežinomais keliais. Pasikeitus santvarkai vyriausioji sesuo Vilija, aišku, turėjusi ir geriausia atmintį, panūdo apkabinti savo sesutes ir brolius. Neseniai ji kreipėsi į televiziją. Laidoje "Atleisk" (pavadinimas ne visai tinkamas) susitiko 3 seserys: Vilija, Giedrė ir Sigita. Laidai pasibaigus atsiskaukė Vaida, buvo sužinota, kur yra Kristina, Angelė, Audra ir broliai. Seserys aplankė žuvusios auto katastrofoje sesers Vidos kapą. Kraujo giminių ryšiai atsinaujino. Visi jie dabar jau suaugę, sukūrė savo šeimas.

Keturias seseris įdukrino ir užaugti padėjo geri žmonės iš įvairių Lietuvos vietovių. O jauniausioji iš seserų savo tikrųjų tėvų jau nebeprisimena ir, matyt, prisiminti nebenori...

Gyvenimas skuba pirmyn. Labiausiai bendrauja Sigita ir Giedrė (manoji globotinė). Gal todėl, kad abi gyvena čia pat, pakaunėje. O dar – abi sesės panašios kaip du vandens lašai. Savo šaknų kilme žemaitės,

anot dainos "už Raseinių, nuo Dubysos", jos dažnai susitinka, sprendžia buitinius reikalus. Abiejų šeimos verstis nelengva, spaudžia tos pačios ekonominės bėdos: Sigitos vyras dirba minimaliu atlyginimu, o Giedrės – bedarbis – niekaip neatgauna iš bankrotavusios įmonės uždarbio ir išeitinės pašalpos. Sunkus laikotarpis jaunoms šeimoms Lietuvoje. Bet Sigita sėsi pasakė:

– Tavo trečiasis vaikas dar nepakrikštytas! Darom ką nors...

– Už krikštynas mokėti reikia. To šimto litų aš niekaip nesurenku, anądien elektrą atjungė... Anuos vaikus Karaliaučiaus krašte krikštijome! Ten kunigas Anupras Gauronskas... Nepamirštas kunigas! Jis važinėjo po visas parapijas. Krikštino, net aukos nenorėdavo imti, – prisiminė Giedrė.

– Rasime išeitį. Pakrikštys ir čia už mažesnę auką.

Išėjus iš tiesų buvo rasta. Jaunas Zapyškio klebonas Linas Dūkšta, neseniai atkeltas, pasirodė besąs jautrus parapijiečių dvasiniams reikalams. Vieną gražų lapkričio sekmadienį rytą jaukioje zapyškio šventovėje ant kalno iškilmingos šventosios Mišios sutraukė gausų būrį žmonių. Tarp kitų krikštija-

mų – ir jau ne visai mažų – vaikučių buvo ir trečiasis Pečiulių sūnelis Mindaugas-Mykolas. Jis linksmai veržėsi bėgianti iš krikštėjų Sigitos ir Vido Gudaicių rankų, o nutilus vargonams, bandė pratesti jų melodiją. Tačiau pačias apleigas mažasis krikščionis priėmė, kaip ir dera, visiškai rimtai.

Laukuose švytėjo paskutiniai lapkričio saulės spinduliai. Kulkūs buvo ir mažojo Mindaugelio krikštynų pietūs. Be jokio alkoholio, be alaus. Bet sename, sutręsusiame namelyje visiems buvo šilta ir jauku. Vyrams netrūko kalbų, sesėms – ruošos, o trimis broliukams – linksmy žaidimų. Abu didesnieji berniukai jau lanko mokyklą. Mažasis, be abejonės, neatsiliks.

Gaila tik, kad dabarties Lietuvoje laidotuvių varpai skamba dažniau negu krikštynų varpeliai... Žinoma, dar daug kas ne taip. Sujaukta. Suvelta. Išgrobstyta. Nesąžininga ir beširdiška. Ak, kaip mes – ne vietoj ir ne laiku – mėgstame niurzgėti! Ir kada mums buvo gerai? Baudžiavose ir okupacijose? Praeityje, su kuria niekaip nesugebame atsiseikinti? Kokie mes, tokie ir mūsų gyvenimai. Šiokie ar tokie, bet nepakartojami, unikali. Ir valdžia tokia ir išsirenkame, kokios esame verti. Vis ieškome geresnių. Nusiviliame proto bokštais – senų išmintim ir jaunų eksperimentais. Visais, žadėjusiais ir tebežadančiais socija būti.

Nesusimąstome, kad toji ateitis jau šiandien glaudžiasi po gimtų namų stogu. Neleidžia išblėsti protėvių židiniui. Ir mūsų širdžių šilumos paliesta tiesia rankas į saulę. Į šviesą. Ir tiesą? Pagal mūsų himno žodžius...

Auga laisvosios Lietuvos vaikai. Mūsų didžioji Viltis. Ateitis. Jie – dori ir naivūs, tyri ir drąsūs – ryžtingai žengia per naujojo, Trečiojo, tūkstantmečio slenksčių.

Tegul skuba gyvenimo upė. Ir teauga laimingai – Dievo rankose – LIETUVA!

Šventė Pečiulių šeimoje – džiaugiamasi naujuoju krikščioniu 2000 m. lapkričio 10 d. Nuotr. A. Garmutės

Zapyškio šventovėje krikštijami apylinkių vaikučiai 2000.XI.19 Nuotr. A. Garmutės

A+A

ANTANUI GEDRIMUI

iškeliavus į amžinuosius namus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai JADVYGAI GEDRIMIE-NEI-RUMBUTYTEI, sūnums – ALOYZUI ir VYTAUTUI, dukroms – KRISTINAI ir ALDONAI su šeimomis.

Liūdime kartu su Jumis –

Emilija ir Vincas Mikaloniai,
krikšto dukra Gailutė,
Goretėlė ir Raselė su šeimomis,
Los Angeles

Kryžius vyskupo kankinio atminimui

ALGIMANTAS LELEŠIUS,
Kazlų Rūda

Prieš 10 metų Kazlų Rūdos politiniai kaliniai, tremtiniai, šauliai, tikintieji pradėjo akciją dėl vyskupo kankinio **Vinceto Borisevičiaus** atminimo įamžinimo Kazlų Rūdoje. Buvo nuspręsta pavadinti jo vardu Stoties (prieš karą – Bažnyčios) gatvę. Sumanymas buvo kilęs šių eilučių autoriui, jis ir surinko 1990 m. gruodžio 2 d. gatvės gyventojų parašus (gatvės gale prie geležinkelio stoties – Tremtinių paminklas beje, geriausias Lietuvoje, skulptorius J. Narušis) – kancios simbolis, kitame jos gale – šventovė. Vyskupo kankinio vardu pavadinta gatvė jungia šiuos prasmingus akcentus.

V. Borisevičius gimė netoli Kazlų Rūdos, Bebrininkų kaime prie Antakavo, 1887 m. lapkričio 23 d.; suaudytas už nenuolankumą okupantams (atsisakė bendradarbiauti su sovietiniu Saugumu ir kreiptis į partizanų, kad sudėtų ginklus) Vilniuje 1946 m. lapkričio 18 d.

Jis atvažiuodavo į Kazlų Rūdą, nes lankydavo čia Kauno (dabar Atgimimo) gatvėje gyvenančią pusseserę Heleną Urbonavičienę (1945 m. palaidota Kazlų Rūdos senosiose kapinėse), mylėjo jos vaikus.

Si Kazlų Rūdos tikinčiųjų akcija užtruko net 5 metus, plačiai nuskambėjo visoje Lietuvoje. Priešikai nusiteikę sovietizmo apnuodyti gaivalai daužė langus, plėšė gatvės pavadinimo lenteles, grasino, šmeižė, keturį kartus išniekino partizanų paminklą, esantį Lietuvos partizanų gatvėje. Beje, dėl šios gatvės pavadinimo taip pat teko kovoti pusantrų metų, nes prieš Atgimimą tai buvo Tarybinių partizanų gatvė. Ten buvo išniekinti ir 9 kryžiai (sukišti atbulai į žemę), pastatyti perlaidoti partizanų atminimui. Kiekvieną kartą tokie priešiški išpuoliai buvo pagarsinami spaudoje, ir kenkėjai moraliskai pralaimėdavo. Tikintieji į tokius išpuolius žiūrėjo kaip į išbandymą. Jų kantrybė ir ištvermė nugalėjo.

Vilnijos džiaugsmas ir rūpesčiai

Apie Kalėdas ir Naujuosius metus turime daugiausiai smagių akimirkų. Tik tas, kas mato Kalėdų dovanas gavusius vaikus, jų jaunesnius ir vyresnius svečius, tėvus, mokytojas, pilnai gali įvertinti kiekvienos mokyklos šventę, ją padėjusią surengti išeivijos lietuvių paramą (Lenkija vien lenkiškų mokyklų remontui Lietuvoje skyrė 2 mln. zl.).

Gruodžio 29 d. po ilgų pastangų buvo atidarytas Rudaminos lietuviškas vaikų darželis su 70 auklėtinių. Statybininkams baigus užtrukusius darbus, sausio 9 d. pašventinta Lavoriškių lietuviška pagrindinė mokykla. Kitą dieną likusioms mokykloms įteikta Tautos fondo parama; sausio 24 d. įvyko tradicinė Šalčininkų rajono lietuviškų mokyklų dainų šventė.

Turime rūpesčius, kurių neužmirštame per jokiais šventes.

1995 m. lapkričio 26 d. monsinjoras Alfonsas Svarinskas pašventino Vincento Borisevičiaus gatvę Kazlų Rūdoje.

Šiems įvykiams pažymėti Kazlų Rūdos tikintieji nusprendė Kryžių vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus atminimui. Kryžių sukūrė dailininkas V. Aputis, finansavo M. Gudaitienė ir šių eilučių autorius, medieną paaukojo miškų ūkio urėdija.

Kryžių kaip ir V. Borisevičiaus gatvę prieš 5 metus pašventino 2000 m. lapkričio 26 d. monsinjoras Alfonsas Svarinskas. Jis Kazlų Rūdos šventovėje aukėjo šv. Mišias už vyskupą kankinį Vincentą Borisevičių. Pilnutėlėje šventovėje tyrojo sielos jungianti gerumo, nuoširdumo, atgailos nuotaika, sužadinta įtaiga A. Svarinsko pamokslo.

Lapkričio 26, sekmadienis – Kristaus Karaliaus šventė. Todėl monsinjoras priminė Bažnyčios, vykdančios Dievo misiją žemėje, nenugalimumą, paliustravo istorijos pavyzdžiais.

Labai teisingi buvo monsinjoro žodžiai apie pavojų, kurį sukelia dabartinės visuomenės polinkis į sumaterialėjimą ("auksos versio" garbinimas), žiniasklaidos bedvasiškumą (pvz. tyčiojasi iš Lietuvos kariuomenės), atkreipia dėmesį į skaudžiausią problemą – jaunimo abejingumą dvasinėms vertybėms, beveik visišką bažnyčios nelankymą (nuo to visų pirma kenčia pats jaunimas, tampantis alkoholio, nusikalstamumo, o dabar jau ir narkomanijos auka).

Monsinjoras aukštai įvertino Kazlų Rūdos tikinčiųjų ryžtą puoselėti krikščioniškąsias vertybes, išreikšė viltį, kad Kazlų Rūda – ryškiausia dvasingumo salė, galbūt taps nauja tautos dvasingumo žadintoja.

Pamaldose įtaigiai giedojo bažnyčios choras "Viltis" (vadovė L. Vitukynienė), grojo Pabradaš pučiamųjų kvintetas, po pamaldų aplink šventovę ėjo procesija.

Dabartinė valdančioji Lietuvos partijų koalicija yra linkusi paglobinti Rytų Lietuvos padėtį. Švietimo ir mokslo viceministeriui jau paskirtas buvęs Vilniaus rajono švietimo skyriaus vedėjas Jan Džilbo, kadais išstūmęs lietuvių Danguolę Sabienę, vykdydams neteisėtus veiksmus prieš Rytų Lietuvos lietuviškas mokyklas, nemokantis pakankamai kultūringai lietuviškai kalbėti. Į jo vietą joks lietuvis negali grįžti.

Vietoj vieno atleisto Vilniaus apskrities viršininko pavaduotojo A. Petrulio kviečiamas buvęs LKP CK organo "Raudonoji vėliava" (lenkų kalba) redaktorius Zbigniew Balciewicz ir kažkoks socialliberalas Klimavičius. Taigi jau net centrinėje valdžioje lietuvių prievarta keičiami nekompetetingais mažiau lojaliais lenkais.

"Vilnijos" draugijos inform.

Monsinjoras A. Svarinskas šventina kryžių vyskupo kankinio V. BORISEVIČIAUS atminimui Kazlų Rūdoje 2000 m. lapkričio 26 d.

Iškeliavo Vilnijos veikėja

A. a. PRANĖ VILEITAITĖ (1925.X.18 – 2000.VIII.13)
buvusi "Tėviškės žiburių" bendradarbė

2000 m. rugpjūčio 13 d. Adutiškyje mirė buvusi partizanų rėmėja, tremtinė, liaudies dainininkė Pranė Vileitaitė.

Gimė Pranė ūkininkų šeimoje Linkonių k., Švenčionių apskrityje. Buvo labai imli, mylėjo gamtą ir visą ją supantį pasaulį. Nuo mažų dienų linko į pamaldumą, giedojo bažnyčios chore. Labai siejojosi, kad prievarta teko lenkų okupacijos metais mokytis lenkų kalba. Jos svajonė buvo tapti mokytoja.

1943 m. į namus įsiveržęs Armijos kraujos lenkų būrys žiauriai sumušė Pranę ir jos motiną. Sovietiniais metais buvo partizanų ryšininkė, rėmė partizanavusį brolių Kazi. 1945 m. liepos mėnesį Vileitų šeima buvo ištremta į Sibirą. Tremtyje teko išvargti 13 metų, kęsti šaltį, badą, alinančią darbą. Bet ji ir kanciose meldėsi, giedojo giesmes. 1947 m. už mėginimą bėgti į Lietuvą nuteista kalėti įvairiose Permės lageriuose.

1958 m. sugrįžo į Lietuvą. Ilgai sirgo, negalėjo sunkiau

dirbti. Pranė aktyviai prisidėjo prie Atgimimo sąjūdžio ir tremtinių sąjungos veiklos. Ypatin-gai aktyviai Pranė Adutiškyje platino rajono sąjūdžio laikraštį "Rytas". Už aktyvią visuomeninę veiklą buvo apdovanota Sąjūdžio 10-mečio Jubiliejiniu medaliu ir rajono Sąjūdžio tarybos padėkos raštu.

Pranė turėjo nuostabiai gražų, švelnų lyrinį balsą. Įrašuose liko jos iškentėtos, išvargtos tremtinių dainos; padainavo daug partizanų, lietuvių karių dainų.

Savo dienoraštyje ji rašė: "Saulė, žiedai ir vasaros žaluma. Virš žalių žemės kilimo tyras, lazūrinis dangus. Kaip gražu mylėti Dievą ir brangiąją Tėvynę Lietuvą, visus jos žmones, gamtos stebuklus!"

Jos patirtos kancios, begalinis gerumas žmonėms gal ir nulėmė tai, kad per katalikišką – šv. Mergelės Marijos dangun ėmimo šventę ji ir iškeliavo...

Kraštotyros draugijos Švenčionių sk. Švenčionių rajono Sąjūdžio taryba Laikraščio "Rytas" redakcija

Jaunieji šauliai ir šaulės Lietuvoje iš "Vaiko tėviškės namų", ištare priesaikos žodžius, bučiuoja šaulių vėliavą Nuotr. E. Žeizienės

P A D Ė K A

MANO MYLIMAM VYRUI

A+A

PRANUI BERNECKUI

mirus, nuoširdžiai dėkoju savo, dukros Andrėjos ir jos vyro Mark vardu visiems, kurie pareiškė mums užuojautą laikraščiuose, telegramomis, telefonu, dovanom labdarybei ir gėlėmis prie karsto. Taip pat dėkoju Vankuverio lietuviams, dalyvavusiems laidotu-vėse ir lankiusiems a.a. Praną ligoninėje –

liūdinti žmona Elena,
duktė Andrėja ir žentas Mark

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

Andrew W. Swan
Direktorius

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KEIČIA PAŠALPŲ TVARKĄ

BNS/LGTIC žiniomis, nuo sausio 1 d. neteko galios du Valsstybinio socialinio draudimo įstatymo straipsniai, numatantys laidojimo pašalpų mokėjimą iš Valsstybinio socialinio draudimo fondo lėšų. Mirus Lietuvos nuolatiniam gyventojui, 6 minimalių gyvenimo lygių laidojimo pašalpų jo šeimos nariui ar kitam jį laidojusiam asmeniui dabar moka savivaldybė iš savo biudžeto. Be to, mirus pensininkui, gavusiam socialinio draudimo pensiją, "Sodra" išmokės šeimos nariams ar jį laidojusiesiems asmenims pensiją už mirties mėnesį ir mirties mėnesio dydžio pensiją dar už du mėnesius. Nuo šių metų pradžios taip pat neteko galios dar du Valsstybinio socialinio draudimo įstatymo straipsniai, pagal kuriuos transporto išlaidų kompensacijos su trikusis judėjimą turintiems invalidams buvo mokamos iš "Sodros" fondo, dabar mokamos iš valstybės biudžeto.

EKONOMIKOS AUGIMAS

Lietuvos ir užsienio žinovų teigimu, Lietuva grįžta į ekonomikos augimo kelią, rašo "Verslo žinios" (LGTIC). Tai tvirtina BVP padidėjimas per devynis 2000 m. mėnesius (2,2%), palyginti su 1999 m. tuo pačiu laikotarpiu). Pernai pagal augimo greitį pirmavęs transporto sektorius 2001 m. sulėtės, o jį pasivys pramonė. Pernai lapkritį, palyginti su 1999 m. lapkričio mėn., Lietuvos pramonė išaugo 6,4% (Estijos – 7,9%). Šiemet turėtų atsigausti ir 2000 m. nukentėjęs žemės ūkis, sutvirtės statyba. Didėjantis eksportas ir auganti gamyba rodo, kad pramonės šakos įveikė Rusijos krizę ir turi galimybę plėstis toliau.

MOKYKLŲ VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Sausio 4 d. Vilniuje vyko Lietuvos mokyklų vadovų organizacijos VI-sis suvažiavimas, praneša BNS/LGTIC. Buvo aptarti aktualūs mokyklų vadovams bei visai švietimo bendruomenei klausimai, padarytas pirmininko Vytauto Gyljo, Kauno J. Jablonskio gimnazijos direktoriaus ataskaitinis pranešimas, išrinkta nauja taryba. Suvažiavimo dalyviai sveikino švietimo ir mokslo ministerį Algirdas Monkevičius. Ši organizacija buvo įsteigta 1989 m., jai priklauso apie 400 mokyklų vadovų. Ji telkia visų ugdymo įstaigų direktorių, pavaduotojų bendrai veiklai švietimo pertvarkoje bei jos plėtroje, moksliniuose tyrimuose, keliant vadovų profesinę kvalifikaciją, skleidžiant sukaupę pedagoginio darbo, vadovavimo mokyklai patirtį.

MOTINYSTĖS PAŠALPOS

Nuo 2001 m. sausio 1 d. ligos ir motinystės draudimą tvarko at-

skiras teisės aktas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas. Jame nurodyta šia draudimo rūšimi draudžiami asmenys, ligos ir motinystės bei motinystės (tėvystės) pašalpų skyrimo sąlygos, pašalpų dydžiai bei jų skaičiavimo tvarka. Teisę gauti pašalpas turi apdrausti asmenys, kurie iki nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų ar atostogų vaiko priežiūrai iki vienerių metų pradžios turės socialinio draudimo stažą. Jį sudaro laikotarpiai, kai už dirbantįjį buvo mokamos šios draudimo rūšies įmokos, ne trumpesni kaip 3 mėnesių trukmės per paskutinius 12 mėnesių arba 6 mėnesių per paskutinius dvejus metus. Neturintys reikalingo stažo galės gauti Valsstybinio socialinio draudimo įstatymo straipsniai, pagal kuriuos transporto išlaidų kompensacijos su trikusis judėjimą turintiems invalidams buvo mokamos iš "Sodros" fondo, dabar mokamos iš valstybės biudžeto.

PINIGAI "TAURO" UŽSTATAMS

Lietuvos vyriausybė Generalinei prokuratūrai ir Vilniaus vyriausiajam policijos komisariatui skyrė 368,500 litų bankrotavusia "Tauro" banke pražuvusiems užstatams grąžinti, rašo BNS/LGTIC. Iš Rezervo fondo Generalinei prokuratūrai skirti 123,500 litų teks Vilniaus apygardos prokuratūrai, kuri iš viso skolinga asmenims apie 700,000 litų. Vyriausybė tame pačiame posėdyje, 2000 m. gruodžio 21 d., paprašė Valsstybės kontrolę įvertinti, kodėl Generalinė prokuratūra ir Vilniaus miesto vyriausiasis policijos komisariatas neįgyvendino 1996 m. priimto vyriausybės nutarimo dėl lėšų, esančių komercinių bankų sąskaitose, perkėlimo į Lietuvos valstybinį komercinį banką.

PENSIJŲ APRIBOJIMAS

ELTA/LGTIC skelbia, kad 2000 m. gruodžio 21 d. Lietuvos seimas priėmė Valsstybinio socialinio draudimo pensijų pakeitimo įstatymą. Jame numatyta, jog dirbantys pensininkas gaus ne daugiau kaip 218 litų pensijos. Pensininkams, uždirbantiems daugiau kaip 645 litus, kaip ir iki šiol, bus mokama tik bazinė pensija. Pensijų apribojimas dirbantiems pensininkams yra viena iš Socialinio draudimo fondo (SODRA) gelbėjimo priemonių, leis sutapatinti apie 80 milijonų litų. "Sodros" biudžeto deficitas dabar siekia apie pusę milijono litų.

ANGLAI NEIŠILEIDO

"Lietuvos ryto" žiniomis, prieš Naujuosius metus du "Novatoro" kelionių bendrovės autobusai, gabenę turistus iš Lietuvos, įstrigo Didžiosios Britanijos pasienyje ir turėjo iš Doverio grįžti į Lietuvą. Iš viso buvo 80 keleivių, iš kurių vos 10 buvo įleisti. Kiti neturėjo pakankamai įrodymų, kad jų kelionės tikslas buvo tik turizmas, o ne noras pasilikti Anglijoje. Manoma, kad pasienio tarnybos tikrinimai buvo sugriežtinti, nes prieš Kalėdas 1999 ir 2000 metais Anglijon įvažiavę "Novatoro" keliaivai įsigiję "turistai" negrįžo į Lietuvą. Gruodžio pabaigoje atpigus kelionėms, išvažiuoja daugiau norinčių dirbti Anglijoje arba aplankyti ten dirbančius. Per 2000 m. Didžioji Britanija deportavo 1371 lietuvi. RSJ

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Lietuvos ir Kanados dirigentai susitiko Toronte sausio 14 d. Kairėje dir. SAULIUS SONDECKIS, kairėje – Vilniaus, turėjo progą susipažinti su iš Toronto į Vilnių iškeliaujančiu ten dirigentu dir. KERRY STRATTON

Šveikiname

JUOŽĄ KRIŠTOLAITĮ

80-to

GIMTADIENIO PROGA

LINKIME ŠVEIKATOS IR SĖKMĖS

Ramona, Rimantas ir Tomas Tamulėnai
Juzepa ir Jūratė, Aldona ir Jonas Kutkos

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVŲ KATALIKŲ MOTERYS 2000 m. gruodžio 21 d. pagerbė šviesų a. Sofijos Rakštienės atminimą. Šejuo metai nuo ilgametės skyriaus p-kes mirties. Negalėdama dėl garbaus amžiaus ir sumažėjusios energijos aktyviai dalyvauti skyriaus veikloje, a.a. S. Rakštienė nuolat domėjosi skyriaus reikalais, rėmė aukomis.

Šv. Mišias aukojų klebonas kun. J. Liauba, OFM. Nors oro sąlygos nebuvo palankios, tačiau susirinko nemažai skyriaus narių. Po šv. Mišių parapijos salėje vaišinėmės kavute, kukliais užkandžiais ir savo kalbose prisiminėme a.a. Sofiją. Mūsų mintyse, kalbose ir maldose ji neužmirštama. D.G.

A.A. ANTANUI GEDRIMUI mirus, užjausdami žmoną Jadvygą, sūnus Aloyzą ir Vytautą, dukras Kristiną ir Aldoną bei jų šeimas "Tėvynės sąjungai" aukoję: \$20 – J. A. Bubniai, A. Gedris, L. A. Liaukai; \$10 – R. Fronczak.

A.A. LEONUI KLEVUI mirus, užjausdami žmoną Eugeniją ir dukrą Margaritą "Tėvynės sąjungai" aukoję: \$20 – A. Gedris; \$10 – R. Fronczak. L.P.

A.A. Antano Gedrimo atminimui, užjausdami žmoną, dukteris, sūnus ir vaikaičius, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukoję: \$50 – J. Jurgutis; \$30 – O. V. Kezai; \$25 – M. V. Kazlauskai, M. V. Leparskai, A. Volungienė; \$20 – G. Agurkienė, O. Bakšienė, A. Bungardienė, M. J.

Gimžauskai, I. P. Girmiai, E. K. Gudinskai, D. L. Gutauskai, D. A. Kamaičiai, S. K. Karaškai, M. P. Masiai, T. J. Povilauskai, S. P. Roy, Z. P. Sakalai, I. Ulbinė, A. S. Urbonavičiai, A. Žemaitė, A. K. Žilvyčiai, G. K. Žukauskai; \$10 – J. Astas, M. Borusienė, S. Kalvaitienė, E. P. Lukavičiai, A. Mačiulaitienė, A. Matulich, E. Mažulaitienė, V. Šniuolienė, D. Vaitiekūnienė, F. M. Gudinskai, A. A. Leonas Klevo atminimui, užjausdami žmoną Eugeniją ir dukrą Margaritą, aukoję: \$50 – J. Jurgutis; \$30 – O. V. Kezai; \$25 – M. V. Leparskai; \$20 – O. Adomauskienė, G. Agurkienė, S. Aleksa, D. Bakšienė, A. Bungardienė, A. Deksnienė, M. J. Gimžauskai, E. K. Gudinskai, S. K. Karaškai, J. J. Kažemėkai, M. V. Kazlauskai, M. P. Masiai, A. A. Petruskai, A. F. Pietrantonio, T. J. Povilauskai, J. Pyragis, J. V. Sivilai, I. Ulbinė, A. S. Urbonavičiai, I. Vaičiūnienė, P. Vizbaras, A. Žemaitė, A. K. Žilvyčiai; \$15 – A. Volungienė; \$10 – J. Astas, M. Borusienė, E. Grajauskienė, F. M. Gudinskai, S. Kalvaitienė, E. P. Lukavičiai, A. Mačiulaitienė, E. Mažulaitienė, J. Paškevičienė, V. P. Šidlauskai, D. Vaitiekūnienė. A.A. D. K. Kudukių, a.a. G. Melnyko, a.a. O. Petrašiūnienės, a.a. Savickienės atminimui, užjausdami artimuosius, "PL vaikams" \$40 aukoję S. Kalvaitienė.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja – PLV komitetas

London, Ont.

GIMNAZIJA BAIGUSIEMS ir toliau studijas tęsiantiems studentams, Kanadoje veikiantiems kultūriniais vienetams, organizacijoms, Kanados lietuvių fondas (KLF) skiria paramą lietuvių tęstinumui pagal KLF statutą, valdžios įstatymų reikalavimus, nustatytas gaires ir gautus prašymus. Pirmenybė teikiama KLF nariams ir narių vaikams. 2001-02 m. paramos prašymų anketos gaunamos Londone ir apylinkėse pas KLF atstovą Londone Edmundą Petrauską 519 438-8983, 394 Piccadilly St. London, Ont.).

Paramos veiklai anketa KLF raštinę turi pasiekti ne vėliau kaip 2001 m. kovo 5 d., 2001-2002 m. paramos studijoms prašymo anketa – ne vėliau kaip 2001 m. gegužės 1 d. Studentams parama išmokama rudenį, kai mokslo metams pradedus, pristatomas pažymėjimas iš mokslo įstaigos, kad mokyklą lankoma. Lankymo įrodymas turi pasiekti KLF raštinę, ne vėliau kaip 2001 m. rugsėjo 28 d. K.

Winnipeg, Man.

VASARIO 16 DIENOS MINĖ JIMAS rengiamas vasario 25, sekmadienį, Šv. Dvasios šventovės mazojeje salėje, po 3 v.p.p. pamaldų. KLB Vinipego apylinkės valdyba kviečia visus Vinipego ir apylinkių lietuvių kuo gausiau dalyvauti.

A.A. VACYS URNIEŽIUS, sulaukęs 83 m. amžiaus, mirė 2000 m. lapkričio 10 d. Gedulines pamaldas Knysch laidojimo koplyčioje atnašavo kun. A. Degutis, OMI. Palaidotas Waverley Memorial Gardens kapinėse. Liūdi žmona Elena, dukterė Sonia ir sūnūs Raimondas, Leonardas ir Danielius su šeima.

A.A. JOSEFINA BURT (RAUDONYTĖ) mirė 2000 m. gruodžio 3 d. Palaikai sudeginti ir bus laidojami vėliau. Liūdi postinė Terry su šeima.

A.A. KAZIMIERA RAUDONIENĖ, sulaukusi 105 m. amžiaus, mirė 2000 m. gruodžio 17 d. Gedulines pamaldas už Kazimieros ir jos dukters vėles atnašavo kun. O. Morand, St. Vital katalikų šventovėje. Palaikai sudeginti ir bus laidojami vėliau.

A.A. ALGIS STONKUS, 63 m. amžiaus, mirė 2000 m. gruodžio 16 d. Gedulines pamaldas Cropp laidojimo koplyčioje atnašavo kun. P. Hanco. Palaikai sudeginti. Liūdi sūnus Vincentas su šeima. EKK

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Beatas Brasas

(905) 545-8868

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

PRANEŠIMAS "TALKOS" NARIAMS

LIETUVIŲ KREDITO "TALKA" KOOPERATYVO

VALDYBA PRANEŠA, KAD 2000-SIUS METUS UŽBAIGĖ SU GERU PELNU IR DALĮ TŲ METŲ PELNO SUGRAŽINO SAVO NARIAMS:

- ➔ **Taupytojams išmokėjo 12% papildomų palūkanų už visas taupymo sąskaitų palūkanas, prirašytas iki metų pabaigos.**
- ➔ **Visiems skolininkams sugrąžino 12% palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas iki metų pabaigos.**
- ➔ **Papildomos ir sugrąžintos palūkanos yra visiems nariams prirašytos narių taupomajose sąskaitose gruodžio mėn. 31 d., kas sudarė 330,679.24 dol. sumą.**
- ➔ **Papildomai prie sugrąžintų palūkanų visiems nariams yra dar prirašyta po du "patronage" šėrus 50 dol. vertės, kas sudarė 81,600 dol. sumą.**
- ➔ **Lietuviškiems reikalams paremti valdyba per 2000 metus paskyrė ir išmokėjo jaunimui, mokykloms ir spaudai 42,700 dol.**
- ➔ **Kooperatyvo valdyba nutarė šaukti metinį narių-šėrininkų susirinkimą 2001 m. kovo mėn. 3, šeštadienį, 4 v.p.p. Jaunimo centro salėje, 48 Dundurn St. N., Hamilton, Ont.**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO "TALKA" VALDYBA

KAIRYS
BALDIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

Siuntiniai į Baltijos valstybes

Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIMU SIUNTINIUS:

TRIEDIENIAIS 4-6 v.v., KETVIRTADIENIAIS 10 v.v. 1 v.p.p.

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc. Pharm

10% nuolaidos pensininkams

(15% trečiadieniais)

Nemokamas vaistų pristatymas

Sveikatos priežiūros įrankiai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Prof. Vytautas Landsbergis su žmona Gražina 2000 m. lapkričio 15-18 d.d. viešėjo Seattle mieste, WA. Proga – profesorius autobio-grafinės knygos "Lithuania Independent Again" ("Lietuva vėl nepriklausoma") sutiktuvas. Knyga išleido Vašingtono universiteto (University of Washington) Seattle miesto leidykla. Ta proga svečiams iš Lietuvos universitetas suruošė keletą renginių. Prof. V. Landsbergis dalyvavo radijo laidoje "Week-day", kurioje vieną valandą buvo kalbama apie Lietuvą. Pastarasis atsakino į klausytojų pateiktus klausimus. Po to Vašingtono universiteto leidykla Landsbergiams suruošė pietus, kuriuose dalyvavo lietuškos direktoriaus P. Soden, vyriausio redaktoriaus N. Pascal, redaktoriaus M. Duckworth ir leidinių platintoja M. Anderson.

Lapkričio 16 d. vakare Vašingtono universiteto profesorių klube prof. V. Landsbergis skaitė anglų kalba paskaitą tema "Lietuva prie naujo tūkstantmečio slenksčio". Šia proga universiteto kamerinis choras taipgi atliko "Lietuva brangi". Taip pat šio universiteto Liberal Arts and Sciences dekanas M. Halloran pristatė vietiniams lietuviams gerai žinomą prof. D. Waugh, Vašingtono universiteto Baltistikos studijų pradininką. Pastarasis įvertino prof. V. Landsbergio knygą, apie patį knygos autorių sakė, kad jis esąs žmogus, pelnęs aukštą vietą 20-tojo amžiaus politinių vadų tarpe. Prof. V. Landsbergis kalbėjo apie Lietuvos reikšmę Europos istorijoje, jos siekius, užsienio politiką ir apie kilusias kelyje į Europą. Daug žmonių klausėsi paskaitos, daug parduota autoriaus knygų.

Kitos dienos rytą (lapkričio 17) prof. V. Landsbergis kaip garbės svečias dalyvavo universiteto surengtame pokalbyje tema "Lietuva ir Sovietų Sąjungos žlugimas". Jame taip pat dalyvavo linijaus universiteto prof. V. Kelerienė ir Vašingtono universiteto prof. H. Ellison, pripažintas Sov. Sąjungos žinovs. Šie abu profesoriai kalbėjo apie Landsbergio reikšmę atstatant Lietuvos nepriklausomybę. Pastarasis kalbėjo apie Lietuvos kelią į nepriklausomybę, sovietų dezinformaciją Vakaruose. Prez. G. Bush niekad nesuapratęs, kodėl Lietuva siekianti nepriklausomybės. Ši kalba studentų ir profesorių sutikta šilta ir su ovacijomis. Po to universiteto skandinavų skyriaus vadovė C. Gavel-Adams surengė pietus, kuriuose prof. G. Smidchens dalyvavo su Vašingtono universiteto Baltistikos studijų programa, esančia unikaliausia šiaurės Amerikoje. Tos dienos popietę universitete vyko seminaras tema "Uostai, jūros, transportas ir ekonominė integracija Baltijos rajone". Jame dalyvavo taipogi mokslinekai iš Estijos ir Lenkijos. Prof. V. Landsbergis atsakino į klausimus apie prekybą Baltijos jūra.

Su svečiais iš Lietuvos susitiko ir Seattle miesto lietuvių bendruomenės nariai. Landsbergius lietuvių bendruomenės atstovai lapkričio 15 d. pasitiko oro uoste. J. Audėjaitienės namuose įvyko muzikinė popietė. Namų šeimininkė džiaugėsi galėdama pagerbti buvusį savo muzikos profesorių Lietuvoje. Profesorius kalbėjo apie Čiurlionio gyvenimą, vėliau atlikęs ir jo muzikinius kūrinius. Lietuvių bendruomenės Seattle apylinkės pirm. I. Gaurienė dėkojo svečiams už atsilankymą, įteikdama dovanų knygą

apie Seattle miestą ir 100 dol. auką V. Landsbergio fondui, besirūpinančiam neigiamųjų vaikų pagalba. Popietės svečiai šiam fondui dar suaukojo 1,000 dol. Paskutinę viešnagės dieną (lapkričio 18) Landsbergiai, vietos lietuvių rūpesčiu, praleido gražioje Seattle apylinkės gamtoje prie įspūdingo Rainier kalno ("Draugas" 236 nr.).

Argentina

Lietuvos garbės konsulas A. Rastauskas 2000 m. lapkričio 10 d. perdavė savo pareigas naujai paskirtam konsuli dr. J. M. Daujotui. Buvęs konsulas "Argentinios lietuvių balse" padėjo Argentinios lietuviams, kurie visokiais būdais padėjo jam atliktam konsulo pareigas. Be finansinės pagalbos, jie padėjo organizuoti priėmimus, minėjimus, parodas, susitikimus Lietuvos delegacijų ir verslininkų iš Lietuvos su Argentinios pareigūnais, spauguojanti prekybinius ryšius su šiuo kraštu.

Berisso miesto lietuvių draugija "Nemunas" 2000 m. gruodžio 3 d. surengė Senųjų metų užbaigimo pietus. "Nemunas" yra seniausia lietuvių draugija Pietų Amerikoje, įsteigta 1908 m., vis atnaujinanti savo organizacijos veiklą. Draugijoje reikiama lietuvių jaunimas. Per pietus atlikta meninė programa, kurioje pasirodė draugijos mažųjų ansamblis "Skaidra" su tautiniais šokiais, o taip pat "Nemuno" vyresnioji tautinių šokių grupė. "Nemuno" tautinių šokių grupė vasarą dalyvavo ir Lietuvių tautinių šokių šventėje Toronte. Programos atlikėjas ir visiems pietų dalyviams padėjo "Nemuno" draugijos pirm. A. Markus ("Argentinios lietuvių balsas" 1729 nr.).

Prancūzija

Paryžiaus lietuvių bendruomenė 2000 m. gruodžio 10 d. šventė Kalėdas. Puikiai pasirodė bendruomenės choras iš 12-kos asmenų. Šis choras pasirengęs atlikti programą Vasario 16-tosios minėjime. Lapkričio mėn. įsteigta lietuvių mokyklėlė paruošė kalėdinę programą vaikams. Prieš šventės buvo išleistas bendruomenės žiniaraštis "Prancūzijos lietuvių žinios". Lietuvių mokyklą įsteigti pavyko, kai atsirado pedagogines studijas baigusios mokytojos – Giedrė Benoitaitė ir Inga Lanchas. Pamokos vyksta vietinės mokyklos (Ecole des Francs Bourgeois) patalpose, kai susirenka lietuvių mėnesiniam susitikimui. Numatoma mokiniams surengti pamokas dažniau. Planuojama visiems vaikams su tėvais reguliariai susitikti paeiliui šeimose, pabendrauti, pažaisti žaidimus, eiti ratieliu. Tokius susitikimus rengia švedijos lietuvių bendruomenė ("Prancūzijos lietuvių žinios" 2 nr.).

J. Andr.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Stainerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirmiko ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.

Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428

Elektroninis paštas: salvati@lynx.org

Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%
santaukas 2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%

PASKOLAS
Asmeninės nuo 7.80%
nekiln. turto 1 m. 7.35%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 4.25%
180 dienų indėlius 4.25%
1 m. term. indėlius 4.50%
2 m. term. indėlius 4.75%
3 m. term. indėlius 4.85%
4 m. term. indėlius 5.00%
5 m. term. indėlius 5.25%
RRSP ir RRRF
(Variable) 2.50%
1 m. ind. 5.00%
2 m. ind. 5.10%
3 m. ind. 5.25%
4 m. ind. 5.35%
5 m. ind. 5.50%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- ➔ KULNO SKAUSMAI
- ➔ PĖDOS SKAUSMAI
- ➔ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ➔ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ➔ ĮAUGĘ NAGAI
- ➔ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ➔ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

Estijos prezidentas kritikuoja Vokietiją

Lennart Meri, lankydamasis Vokietijoje, atvirai pareiškė, kad dabartinė jos valdžia žiūri visų pirma į Maskvą, o ne Rygą bei Taliną. Tai esanti pavojinga politika, primenanti Hitlerio-Stalino sandėrį

JUOZAS VITĖNAS

Estijos prezidentas Lennart Meri po krašto nepriklausomybės atstatymo daug kartų lankėsi Vokietijoje, bet praėjus metams lapkričio pradžioje jis pirmą kartą atvyko oficialiam vizitui. Šią datą jis, atrodo, pasirinko nepripuolamai – tik kelias savaites prieš Europos sąjungos vadovų Nicoye pasitarimą dėl jos plėtros į Rytus. Taip rašoma „Ostpreussenblatt“ laikraštyje (2000.XII.9).

Prez. Meri šį kartą taip pat atvyko į Vokietiją kaip jos draugas, tačiau visose jo kalbose pareiškimai apie draugystę ir istorinio bendrumo aiškinimai negirdėti buvo atmiešti nusivylimu, beveik kartėliu. Jis sakė: Estija 800 metų buvo vokiečių kultūros erdvės dalis; Estijos sostinė, vokiškai vadinama Reval, ir kiti miestai priklausė Hanzai; estų primosios knygos ir laikraščiai gotiškais raidėmis buvo spausdinami Vokietijoje... „Po nepriklausomybės atgavimo mes sukūrėme Estiją kaip teisinę valstybę su europietiškais įstatymais, liberalesniais už Vokietijos, ir Estija susilaukė pasitikėjimo, pripažinimo bei nuostabos. Todėl man yra daug skaudžiau paminėti, kad vokiečių tiesioginės investicijos į Estijos ūkį sudaro tik 3% viso į Estiją investuoto kapitalo“. Taip sakė prez. Meri per priėmimą pas Vokietijos prezidentą Rau.

Estai ir latviai buvo sudėję dideles viltis į Vokietiją ne tik dėl bendros kultūrinės istorijos. Jie taip pat tikėjosi turėti teisę į tam tikrą atlyginimą už tai, kad pagal Hitlerio-Stalino sutartį jie buvo perduoti žmogaus teisių negerbiančiai sovietų-rusų valdžiai vienos generacijos laikotarpiui. Kohlio vyriausybė taip pat dėl to nuolat stengėsi pasirodyti baltiečių tautų gynėja Vakarų valstybių tarpe už durų atidarymą į Europos sąjungą ir Šiaurės Atlanto sąjungą bei už vokiečių ūkio įtraukimą į Balti-

jos valstybių atstatymą. Tačiau tikrovė buvo ir yra kitokia.

Tiesa, Vokietijos kariuomenė Šiaurės Atlanto sąjungos pavėdimu apginkluoja ir parengia Estijos karines pajėgas, įrengė Estijoje bendrų mažų įmonių, pora vokiečių bendruomenių palaiko naudingus partnerystės santykius su Estijos bendruomenėmis, Evangelikų Bendrija vokiečių-baltiečių šeimos privčiai bendrauja Estijoje. Tačiau vyriausybės pareigūnai Bonoje žiūri ne į Revalį ir Rygą, bet į Maskvą. Ir Schroederio pareigūnai Berlyne elgiasi ne kitaip, nepaisant gražiai skambančių kanclerio žodžių.

Vokietijos politika Baltijos valstybėse aiškiai remiasi galvoseną, kad geri santykiai tarp Vokietijos ir Rusijos geriausiai patarnauja ir Baltijos valstybėms. Prez. Meri supratimu, tai pavojinga politika, primenanti naujos formos Hitlerio ir Stalino politiką 1939 metais.

Vokietijos vyriausybė pastaraisiais metais ragino ir ragina vokiečius pirmiausia investuoti į korupcijos slegiamą ir skolų nepajėgiančią gražinti milžinišką Rusiją, bet vos prisimena mažąją Estiją su didžiai kvalifikuota darbo jėga, kurios rinkos ekonomika yra įstatymais sutvarkyta ir aiškiai orientuota į Vakarus.

Be to, estai mano, kad Schroederis ypatingą palankumą rodo Lenkijai, nors tarp Vokietijos ir Lenkijos yra neišspręstų žmogaus teisių klausimų, o tarp Berlyno ir Varšuvos – labai sunkių ekonominių problemų, prisiminus tikrai Lenkijos žemės ūkį.

Estai nebe pagrindo baiminasi, esą Berlynas siekia, kad Lenkija būtų pirmiausia priimta į Europos sąjungą, o kitos valstybės, kurios anksčiau už Lenkiją būtų pasirengusios, turėtų laukti. Schroederio apsilankymas Baltijos kraštuose praėjusią vasarą jokių būdu neišskleidė šio baiminimosi. Todėl nenuostabu, kad prez. Meri visose kalbose, kurias pasakė savo vizito metu, tiką galvosėną aiškiai atmetė ir reikalavo, kad vien tinkamas pasirėngimas turi lemti priėmimą į Europos sąjungą.

Vokietija ir kitos Europos sąjungos narės yra užtikrinusios, kad iki 2002 metų pabaigos Sąjungos durys bus atidarytos. Estija yra įsitikinusi, kad iki to laiko ji išpildys visus priėmimo reikalavimus.

Iš tikro, Estijos pastangų rezultatas iki šiol yra išpūdingas: iš 30 reikalavimų, kuriuos Briuselis yra nustatęs, ji pusę jau yra išpildžiusi. Ji taip pat yra vienintelė kandidatė, kuri užbaigė derybas dėl socialinės politikos bei darbais aprūpinimo, (Nukelta į 6-tą psl.)

Muzikas ROKAS ZUBOVAS su Toronto Maironio mokyklos mokytojais ir tėvais. Žemiau sėdintis paskaitos apie M. K. Čiurlionį klausia mokiniai

Nuotr. D. Garbaliuskienės

Lietuva ir jos išeivija Amerikoje

Lietuvos spaudoje pasirodę vertinimai išeivijos gyvenimo Amerikoje ir jos pagalbos Lietuvai

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS.

Los Angeles

(Tiesinis iš praėjusio nr.)

Nelegalai

Tai, kad toli gražu ne visi Amerikos lankytojai laiku grįžta namo, niekam ne paslaptis. JAV ambasados spaudos ir kultūros pareigūnas Michael J. Boyle sutinka, kad nelegalūs Lietuvos imigrantai ištrūpsta milijoninėje iš kitų šalių plūstančioje nelegalų armijoje ir statistikai jokių problemų didžiąjai šaliai nesudaro. Meksikiečių kolonija yra gausi ir stipri, todėl jie įvairiais kanalais reikalauja, kad būtų paskelbta nors dalinė amnestija ilgai ir sunkiai dirbantiems Meksikos išeiviams.

Lietuvių yra tiek mažai, kad dėl jų niekada nebus keliamas klausimas kongrese. Todėl Lietuvos piliečiai turi paklusti bendriems JAV įstatymams, už kurių pažeidimą gali būti baudžiamoji bendra tvarka. Tokia tvarka yra visose pasaulio šalyse – jei amerikietis turistai praleidžia Lietuvoje daugiau negu 90 dienų, gali būti deportuoti.

Lietuva nėra klajoklių kraštas, ir nostalgijos jausmas daugeliui nesvetimas. Kartais kyla nenumaldomas noras skristi į gimtinę, bet kelias namo būna uždarytas – už įstatymo pažeidimą Amerika neatleidžia. Jei pavėlavai išvykti vos keletą dienų, Amerikos nebegalėsi aplankyti trejus metus, o jei užsibuvai ilgiau – durys bus užvertos visam dešimtmėčiui.

Imigracijos pareigūnai

Atlaidžiau į atvykėlius iš Lietuvos žiūri Amerikos imigracijos tarnybos pareigūnai. Net ir turintiems porą savačių galiojančią turistinę vizą oro uoste jie dosniai išpaudžia į pasą pažymą, leidžiančią pasilikti šalyje iki 6 mėnesių.

Kreipiantis į vairuotojų teisių tarnybą, pareigūnai tik žodžiu perspėja apie besibaigiantį vizos galiojimo laiką, tačiau leidžia laikyti egzaminus ir galiau-

siai išduoda ketverius metus galiojantį vairuotojo pažymėjimą, kuris Amerikoje atstoja pasą.

Ar dar „nevažiuoja stogas“?

Taip sveikinas daugių Amerikoje juodadarbiaujančių lietuvių. Tai lyg angliškojo „How do you do?“ atitikmuo. Atvykę užsidirbti ir pasiryžę imtis bet kokio darbo, naujokai greitai supranta šio „pasisveikinimo“ reikšmę.

Paprasto darbo gauti Amerikoje nesunku – savo paslaugas siūlo naujajai vergų prekyba užsiiminėjantys lietuviai ir šimtai lenkų, rusų įdarbinimo agentūrų. Dažniausiai jose net neklausama, ar turi asmens teisę dirbti. Jei atvykęs susikalba angliškai ir turi amerikietiškas vairuotojo teises, siūlomas didesnis uždarbis, jei ne – mažesnis, bet kiekvienu atveju viršijantis gautąjį Lietuvoje.

Apsvaigę nuo greitai pradėsiančių byrėti pinigų, nepatyrę uždarbiautojai netrukus patekti į gudriai paspęstus spąstus. Neretai paaiškėja, kad nurodytoje vietoje darbo sąlygos nepakankamai sunkios ar šeiminiškai netikėtai apsigalvojo ir jokio pagalbininko nebeužėmė. Įdarbinimo agentūros neskuba atiduoti įmokėtas sumas – juk nelegalas vis tiek neturi kam pasiskųsti, į ką kreiptis pagalbos.

Amerikiečiai didelių pinigų už dyką nemoka. O jei jau moka, tai žino, už ką. Nesikeliantys iš lovos devyniasdešimtmečiai senukai, atmintį praradusios Alzheimerio ligos aukos, nejudantys invalidai... Nesunku suvokti, ką reiškia tokį ligonį prižiūrėti namuose. O jei reikia budėti dieną ir naktį, be savaitgalių ir poilsio dienų? Štai ir pradeda „važiuoti stogas“.

Žalioji kortelė

Kai Amerikos atstovybės paskelbia žaliosios kortelės loteriją, pašto skyrius užplūsta ne mažiau laišku negu per kalėdinį šurmulį. 1999 m. loterijoje buvo 1200 laimingųjų iš Lietuvos. Žalioji kortelė daugeliui at-

rodo lyg raktas į pažadėtąją žemę, lyg žydroji svajonė. Net nekyla klausimas, kodėl daug tos loterijos laimėtojų neskuba išeikšti gimtinės į pertekliaus šalį ir toliau lieka gyventi savuose namuose.

„Niekada nemaniau, kad bus taip sunku gyventi Amerikoje“, – išsprūsta ne vienam, jau praleidusiam keletą metų užjūryje. Žalioji kortelė – tai ne vizos pakaitas, o galimybė tapti JAV piliečiu. Bet tam reikia turėti nuolatinę gyvenamą vietą, nuolatinį darbą, mokėti mokesčius.

Atvykusieji su šeimomis turi pasirūpinti savo vaikų mokslu, auklėjimu. Brandžiam amžiuje tobulai išmokyti svetimą kalbą sunku, o tai užkerta kelią į geresnį darbą. Didžiulį pastangų ir visišką savęs atsižadėjimą kainą ateitį turės tik jų vaikai, išaugę amerikietiškoje aplinkoje, jie nesunkiai įgaus į visuomenę.

Paradoksas, tačiau likimas palankesnis atvykusiems uždarbiauti nelegalams. Su nesunkiai į vieną krepšį telpiančia manta jie keliauja iš šeimos į šeimą. Jiems nereikia mokėti už butą, pirkti maisto. Neretai nemokamai leidžiama naudotis telefonu, automobiliu, spauda, kompiuteriu. Kai nekainuoja pragy-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Spaudos balsai

Tarp naudos ir politikos

Santykiai su dabartine Gudija ekonominiu ir politiniu požiūriu

Maskvos dienraščio „Nezavisimaja Gazeta“ korespondentė Vilniuje Elena Jurkevičienė šio laikraščio 2000 m. gruodžio 27 d. laidoje rašo: „Aštuoniolikos parlamentarų nutarimas įsteigti Lietuvos seime parlamentinę grupę ryšiams su Gudija iššaukė ne tik kitų seimo narių nepasitenkinimą, bet ir spaudos pasipiktinimą. Kai kas mano, kad Lietuvos parlamentarai, įsteigę ryšiams su Gudija grupę, „sumindžiojo tarptautinę pažiūrą į demokratiją“. Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas Albinas Medalinskas pareiškė apgailestavimą dėl šios grupės sudarymo. Juk oficialiai Vilnius laiko teisėtą parlamentą, kurį dar 1996 m. paleido prezidentas Aleksandras Lukašenka. (...) Idomu, kad be opozicinės socialdemokratų frakcijos seimo narių į šią grupę dar įėjo Valtiečių partija, Naujoji demokratinė partija, kuriai vadovauja Kazimiera Prunskienė, ir parlamentinės socialliberalų daugumos atstovas Vytautas Kvetkauskas. Nuomonių skirtumą tarp valdančios liberalų ir socialliberalų koalicijos partijų narių daugelis politologų yra linkę laikyti artėjančio skilimo ženklą. Tačiau akivaizdžiai matyti ir kita: Lietuvos valdžioje atsirado pragmatikai, kuriems ekonominė nauda ir geri santykiai su kaimynais yra svarbiau negu politinės nuostatos. Šie žmonės supranta: ekonominė padėtis Lietuvoje yra tokia, kad ne Lietuva dera vesti demokratinių žaidimų su Briuseliu“.

Ponia Jurkevičienė pamiršta, kad Lukašenka yra Gudijos diktatorius ir Europos demokratijos nepriimtinas. Ne visi rusai bijo Europos sąjungos ir Briuselio. Savaitraštis „Argumenty i Fakty“ 2000 m. gruodžio 51-oje laidoje rašo: „Baltijos kraštams reikia panaudoti mūsų šiaurės kaimynės Suomijos bendradarbiavimo su ES patirtį. Juo labiau, kad Rusija pati tariaisi dėl įstojimo į ES. Šiandien Rusija iš principo turėtų palaikyti Baltijos šalių įstojimą į ES. Tai būtų savotiškas išankstinis savo pačių integracijos į Europos ekonomikos struktūras etapas.“

Baltijos kraštų nesutarimai

Niujorko „Novoje Ruskoje Slovo“ 2000 m. gruodžio 20 d. laidoje rašo: „Vakar Rygoje prasidėjo Baltijos valstybių vadovų pasitarimas. Latvijos, Lietuvos ir Estijos vadovai svarstys svarbiausius užsienio politikos

ir regioninio bei gynybos bendradarbiavimo klausimus. Šalia to jiems reikės ieškoti būdų pašalinti prieštaravimus, kilusius tarp Baltijos kraštų ryšium su įstojimu į ES ir SAS (NATO). (...) Trijų Baltijos kraštų prezidentų laukia kai kurios problemos, iškilusios ryšium su galimybėmis įstoti į SAS. Lapkričio 20 d. politinis SAS parlamento komitetas nutarė rekomenduoti 2002 m. pakviesti į Sąjungos narius kitų kraštų tarpe ir Lietuvą. Estijos ir Latvijos šiame sąraše nebuvo, ir tai iššaukė jų nepasitenkinimą. Tačiau Sąjungos parlamento nepaklausė savo komiteto patarimo ir nenutarė priimti Lietuvą į SAS. Lietuva pasijuto įžeista ir apkaltino dėl galimybių įstoti į SAS nutraukimą taip artimas Estiją ir Latviją. Norėdamas sušvelninti įtampą su Lietuva Estijos krašto apsaugos ministeris turėjo išsipašinti ir pripažinti, kad Lietuva yra geriau negu kiti Baltijos kraštai pasirodę įstoti į Sąjungą. Dar viena priežastimi trinties tarp Baltijos kraštų buvo pirmadienį įvykęs ES viršūnių posėdis, kuriame Lietuvai ES taryboje buvo pažadėti septyni balsai, o Latvijai ir Estijai – tik po keturis. Tik prezidentų pastangų dėka neįvyko dėl to skandalas“.

Lenkijos pagalba?

Niujorko dienraštis „Novoje Ruskoje Slovo“ 2000 m. gruodžio 2-3 d. laidoje rašo: „Apie strateginę Lietuvos ir Lenkijos partnerystę kelyje į SAS (NATO) ir Europos sąjungą tarėsi dviejų valstybių galvos – Valdas Adamkus ir Aleksander Kwasniewski. Susitikimas įvyko vakar Liškiauvoje netoli Lietuvos-Lenkijos sienos. Kwasniewski pareiškė, kad vienas svarbiausių jo veiksmų per sekančius metus bus padėti Lietuvai įstoti į SAS ir ES. Jis esąs įsitikinęs, kad Lenkija anksčiau negu Lietuva taps ES nare“.

Tuo tarpu Vokietijos žurnalas „Der Spiegel“ mano, kad atsilikęs Lenkijos žemės ūkis trukdys ne tik jai, bet ir kitiems Rytų Europos kraštams įstoti į Europos sąjungą. Žurnalas 2000 m. spalio 2 d. laidoje rašo: „Kokybės ir higienos dalykai yra labai nutolę nuo ES reikalavimų: iš 400 pienių tik 10 atitinka ES standartus, o iš 2743 skerdyklų – tik 19. Briuselio komisija su dideliu susirūpinimu žiūri į beviltišką Lenkijos žemės ūkio atsilikimą. Ketvirtis visų darbingų krašto gyventojų dirba dviejuose milijonuose dvarų ir kaimo ūkių, bet pagamina tik 5.5% bendro vidaus produkto. (...) Europos žemės ūkio ministeris Franz Fischler žurnalui „Der Spiegel“ aiškiai išsireiškė: jeigu Lenkija nepaspartins pažangos, tai „tikslas nebus pasiektas“. Lenkijai gresia įstojimo į ES daugelio metų aplaidumas ir kartu visas ES praplėtimas į Rytus. Briuselio diplomatas Varšuvai Bruno Dethom negailėstingai komentavo: „Lenkija dar yra labai toli nuo to, ko mes laukiame“.

Lietuvos žemės ūkis yra našesnis. Mažiau negu ketvirtis darbingų Lietuvos gyventojų dirba žemės ūkyje ir pagamina apie 9% BVP.

J.B.

Estijos prezidentas LENNART MERI

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDA KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,

1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Padedant gelbėti gyvybes

Kapitonas Bruno Castonguay koordinuoja Kanados karinių pajėgų (Canadian Forces / Forces canadiennes) gelbėjimo operacijas iš oro. Jis drauge su savo kolegomis ir partneriais padeda pavojiaus ištiktiems kanadiečiams. Ištisa parą jie budi, gelbėdami į kritiškas situacijas sausumoje ir jūroje patekusius žmones. Tai tik viena iš daugelio Kanados vyriausybės teikiamų paslaugų.

Dėl papildomos informacijos apie vyriausybės teikiamas paslaugas anglų arba prancūzų kalbomis:

- Apsilankykite artimiausiame Kanados vyriausybės teikiamų paslaugų centre (Service Canada Access Centre / Centre d'accès Service Canada)
- Apsilankykite www.canada.gc.ca
- Skambinkite 1 800 O-Canada (1 800 622-6232)
- TTY/TDD: 1 800 465-7735

Canada

Lietuva ir jos išeivja...

(Atkelta iš 5-to psl.)
venimas, sutaupoma gana nemažai dolerių.

Praktiškai tokių nelegalių Amerikoje niekas neieško ir negaudo. Tik mūsų tautiečiai savų įpročių neatsisako – jau ir ten galima išgirsti tokį pažįstamą: „Pranešiu imigracijos tarnybai, tai daugiau Amerikos nebepamatys...“

Pagalba Lietuvai

M. J. Boyle tikina, kad Amerika nenori prisidėti prie protų ir talentų „išplovimo“ iš Lietuvos. Verčiau stengiamasi, kiek įmanoma, pagelbėti pačiai valstybei.

Seniausiam Vilniuje pranciškonų vienuolyne nuo 1994 m. veikia Amerikos centras. Jis įgalino kvalifikaciją kelti mokytojams, žurnalistams, gydytojams, vyriausybinių įstaigų specialistams.

Akademiinių mainų programos padėjo iš arčiau susipažinti su Amerika daugeliui studentų, moksleivių. Į Lietuvą atlikti tyrimo darbų ar mokytojų atvyksta amerikiečiai.

Keičiantis Lietuvai, keitėsi ir Centro veikla. Šiuo metu svarbiausias Centro tikslas – pateikti pačios naujausios ir aktualiausios informacijos Lietuvos žmonėms, kurie pagal savo užimamas pareigas gali daryti įtaką valstybės plėtrai. Informacija prezidentūrai, seimo nariams teikiama ne tik tada, kai jie to prašo, bet ir tuomet, kai Amerikoje įvyksta kas nors svarbaus. Lietuvos žmonės dėkingi Atviros Lietuvos fondui, kuris per 10 savo gyvavimo metų įvairiems projektams skyrė per 41 milijoną JAV dolerių. Finansinė Amerikos parama Lietuvai amžinai tęstis negali. Jau ir dabar ženkliai mažėja Amerikos finansuojamų programų skaičius ir apimtys, keičiasi jų pobūdis.

Kaip sukurti ir išplėtoti vietinės, bendruomeninės labdaros tradicijas, pritraukti lėšų iš verslo, turtingų žmonių, – moko Baltijos ir Amerikos partnerystės programa. Jai atstovauja filosofijos daktarė Birutė Jatautaitė, pasinaudojusi E. Muskio stipendija, studijavusi Amerikoje.

Nevertinami savi žmonės

Legaliai į Ameriką atvykę įvairių sričių profesionalai gali mylioti pasireikšti turi išties daugiau nei Lietuvoje. Tačiau ir jie dažnai neskuba tapti JAV piliečiais, nes tuomet prarastų Lietuvos pilietybę.

Dėl netekimo Lietuvos pilietybės Amerikos lietuviams ir vyriausybę kreipėsi Lietuvių grįžimo į tėvynę centras, naujieji išeiviai. Atsako nėra. Lietuvai jie nereikalingi. Tik kai tie išeivai atsisot ant kojų, kai ims dalyti labdarą, juos prisimins ir seimo politikai, ir ministrai.

Lietuva nėra tokia didelė, kad galėtų nevertinti savo žmonių. Taip jau buvo – jei dainininkas ar rašytojas išvykdavo iš „tarybinės tėvynės“, jo kūriniai

nelikdavo bibliotekose, dainos nesbeskambėdavo radijo, TV programose.

Daugelis galėtų pritarti žymaus Niujorko gyvenančio menininko Jono Meko žodžiams: „Jeigu, sakysim, koks prancūzas ar vokiečiai atvažiuos į Ameriką ir dirbs Niujorke, o ne Paryžiuje ar Berlyne, – tai kad ir kiek praeitų metų, prancūzai juos visados vadins prancūzais ir vokiečiai juos vadins vokiečiais. Bet jeigu jau koks lietuvis, sakysim, Zapkus ir Mačiūnas, – tai jau rašys Lietuvoje, kad jie yra Amerikos menininkai, amerikiečiai... Užuoat didžiudamasi, kad Jurgis Mačiūnas yra, buvo ir bus lietuvis, Lietuvos spauda paprastai rašo, kad jis yra „lietuvių kilmės... Lietuva atiduoda Jurgį ir Zapkų, ir mane, ir daug kitų Amerikai už dyką. Labai labai blogas biznis...“ (29 psl.).

Atstumiami jauni žmonės

Daug gabių, energingų Lietuvos jaunuolių grįžta iš Amerikos kupini naujų idėjų, pasiryžimo perteikti savo patirtį. Tačiau Lietuvai jų nereikia – beveik visos vietos vyriausybės įstai-gose jau užimtos. Nebenorėdami atsilikti nuo bendramokslų, studentai dažnai turi laikyti papildomos egzaminus, neatsižvelgiama į jų patirties privalumus.

Simboliską Kauno moksleivės Ramintos Dereškevičiūtės likimas. Laimėjusi konkursą, ji pateko į vieną geriausių JAV privačių mokyklų, kurią yra baigęs Jordanijos karalius Huseinas, mokėsi Rockefellerių giminių, imperatorių vaikais.

Šios mokyklos mokinius graibstytė graibsto geriausi pasaulio universitetai. Dėl ypatingo darbštumo ir talento Ramintai pavyko pasiekti tai, ko nežmoniškos konkurencijos sąlygomis siektų bendramoksliai, – jau po pirmojo semestro jos vardas buvo įrašytas mokyklos garbės eilėje.

Gal kas nors Lietuvoje jai pasakė: „Šaunuolė!“. Priešingai, tarptautinių moksleivių čempionatų laureatė, viena gabiausių Lietuvos moksleivių lyg kokia antrametė turėjo likti kartoti 11 klasės kursą ir atsilikti nuo bendramokslų, kurie dabar jau nebe moksleiviai, o studentai.

Raminta nenorėtų išvažiuoti iš Lietuvos, tačiau dabartinė jaunų talentų nevertinimo ir netgi atstūmimo situacija gali priversti ją pasekti likimo draugų pėdomis ir išvykti į Ameriką, kurioje žmonės vertinami ne pagal įtakingų giminaičių tarnybinės kėdės minkštumą, o pagal jaunuolio sugebėjimus ir laimėjimus.

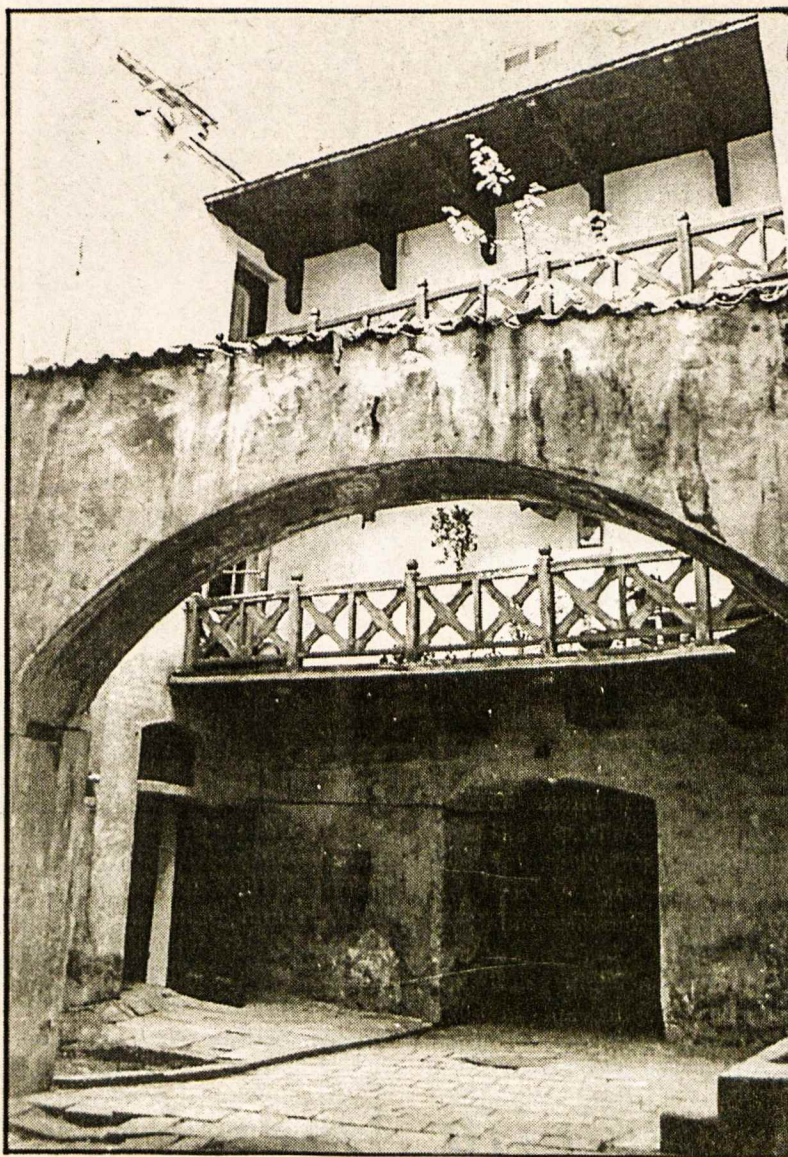
Red. Pastaba. Šio straipsnio parengėjas, V. Šeštokas, užuot savais žodžiais atpasakojęs „Veido“ straipsnio mintis, cituoja beveik ištiesai „Veido“ straipsnio tekstus (su mažais pakeitimais), nepažymėdamas kabutėmis. Jo įnašas šiuo atveju labai nežymus. Tuo būdu siekta minties tikslumo.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos Montrealio skyrius, surengęs meno parodą Aušros Vartų parapijos salėje 2000 m. lapkričio 5 d. Skyriaus nariai su menininkais
Nuotr. A. J. Mickaus

Dail. TERESĖ MICKIENĖ prie savo paveikslų KLJS surengtoje meno parodoje Montrealio AV parapijos salėje 2000 m. lapkričio 5 d.
Nuotr. A. J. Mickaus

Vilniaus senamiesčio kiemas Žydų gatvėje

Žvilgsnis į klaikumą

Kaune gyvenusios Vokietijos žydų šeimos likimas ir jos motinos atsiminimai

„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ 2000 m. gruodžio 2 d. laidoje paskelbė gana platų Ulricho Herberto straipsnį, pavadinimą „Genauer Blick auf das Grauen“ (Tiksles žvilgsnis į klaikumą). Tai Kaune gyvenusios Helene Holzman liudijimas. Straipsnio įvade nušviečiamos daugeliui jau žinomos ir vis kartojamos žydų persekiojimo bei žudymo baisybės.

Toliau autorius rašo, kad žudytojai visur buvę lietuviai savanoriai-partizanai. Vokiečių policija ir kariuomenė tik leidusi ir stebėjusi visą tą veiklą. Lietuviai buvo girdomi alkoholio, scenos filmuojamos ir fotografuojamos, kad susidarytų įspūdį, jog vien tik lietuviai tokio mis žiaurybės užsiėmė. Pažymima, kad vokiečių dalininkė Helen Holzman savo knygoje aprašo tas baisiasias žydų naikinimo dienas Kaune 1941 m. rugsėjo mėn. Iki spalio pabaigos vokiečių okupacijos pareigūnai nužudė apie trečdali (45.000) Kaune gyvenusių žydų. Dalininkė aprašo neįtikėtiną žydinių žiaurumą, tiesiog džiaugsmą – visur žiūrovai, foto aparatai. Niekur kitur tokios tautžudystės nėra buvę, ir tai už 70 km nuo Vokietijos sienos.

Helene Holzman-Czapski gimė Jenoje 1891 m. Su vyru Max Holzman, knygų pirkliu, persikėlė gyventi į Kauną 1920 m. Čia užaugo dvi mergaitės – Marie ir Greta. Nacionalistams Vokietijoje perėmus valdžią, grįžti nebebuvo įmanoma, nes Max Holzman buvo žydas, o Helene pusiau žydė. Raudonajai armijai okupavus Lietuvą 1940 m. vasarą, Holzmanų knygų prekyba Kaune buvo uždaryta ir nacionalizuota. Tūkstanciai lietuvių, vadinamųjų buržujų, ištremta į Sibirą, jų tarpe nemažai ir žydų. Holzmanų šeima taipgi buvo trėmimų sąrašuose. Tačiau 1941 m. vasarą į Lietuvą įsiveržė vokiečiai, radę čia lietuvių nacionalistų pagalbą. Prasi-dėjo baisus kraujo praliejimas, nukreiptas į žydus. Lietuviai nacionalistai gaudė juos šimtais ir viešai gatvėse šaudydavo. Truputį vėliau miesto komendantas vokiečiai Jaeger įsakė nužudyti

surinktus 3000 žydų, kurių tarpe buvo ir Max Holzman. Dukrė Marie Holzman, kaip buvusi komjaunimo narė, buvo suimta ir po trijų mėnesių sušaudyta. Dabar Helene darė viską, kad išgelbėtų savo jauniausią dukterį Gretą. Turėjusi palikti butą ir naudotis gerų žmonių pastoge bei paslaugomis. Aprašoma, kaip pavykė išsislapstyti, kaip vėl išgyventi baimę, kai Kaunas buvo paverstas koncentracijos stovykla. Išlikę gyvi geto gyventojai buvo pervežami į Dachau ir Stuthofio stovyklas. Helene ir Greta sulaukė karo pabaigos, kuri Kaune jau buvo 1944 m. rugpjūčio 1 d. miestany įvygius Raudonajai armijai.

Helene pradėjo surankioti savo užrašus, juodarašius, kuriuose buvo sužymėti visi jos išgyvenimai ir mąstymai. Ji teisingai sužymėjo vokiečių tikslus, lietuvių būklę ir pasmerktųjų mirčiai likimą. Taip ji tapo autentiška liudininke ir įvykių apžvalgininke, kurios patirtis išryškėjo pačios išgyvenimų ir šalto žvilgsnio mišiniu. Ji ir lietuvių apibūdina – auka, drauge ir nusikaltėlis, pilnas naivumo prisi-taikėlis, apskritai sudaręs nusikrautojo įvaizdį individualistais. Aptarus ir vokiečių tikslus, laikyseną ir to laikotarpio ideologinį entuziazmą, tvirtinimą, kad mums reikia daugiau tokių knygų, kurios pasakotų apie mūsų praeitį iš šių dienų perspektyvų. Tiesa, jau turime nemažai užrašų, dienoraščių, atsiminimų anglų, rusų, žydų, lietuvių, lenkų, hebrajų ir vengrų kalbomis, tik dar nepakankamai vokiečių kalba. Negalime pasilikti mąstyme tartum tik Hitleris, ar to laikotarpio politinė struktūra, ar komunizmo nusikaltimai tėra kalti už tuos baisiusius įvykius. Įvykusi tautžudystė negali pavirsti vien tik minėjimais ir paminklais. Ta tautžudystė mažinama arba dėl stoko formalaus išsiaiškinimo, arba dėl nepakankamos politinės nuovokos. O viskas aiškėja tokiuose knygose kaip ir toje Helene Holzman. (Parinko ir „TŽ“ atsiuntė Le Kro) Snk.

Red. pastaba. Čia aptartoji knyga tėra įspūdių rinkinys, kuris negali pretenduoti į objektyvumą.

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

Bebaimis Lietuvos generolas

Povilas Plechavičius ir jo žygdarbiai, susiję su Lietuvos laisve

KAZYS BLAŽEVIČIUS,
Vietinės rinktinės kariūnas

2001 m. vasario 1 d. sueis 111 metų nuo generolo Povilo Plechavičiaus gimimo.

Gen. P. Plechavičius – spalvingiausia asmenybė nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje. Tautos istorijoje jis įsitvirtino trim žygdarbiais: 1. išnaikino bolševizmo užuomazgas Žemaitijoje 1918-1919 metais; 2. be kraujo lašo įvykdė 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą; 3. suorganizavo Vietinę rinktinę, kuriai vadovavo, nepaisydamas nacių reikalavimų.

Žemaičių šeimoje

Būsimasis generolas augo gausioje šeimoje: 5 broliai ir 6 seserys. Dvi mergaitės mirė jaunos, du broliai žuvo Sibire, likusieji šeimos nariai įvairiais keliais pateko į JAV ir ten mirė. Povilas, antras vaikas šeimoje, gimė 1890 m. vasario 1 d. Bukončių vienkienyje, Židikių vls., Mažeikių aps. Krikštytas Pikelių šventovėje.

Povilo motina Konstancija Bukontaitė-Plechavičienė, g. 1862 m., paveldėjo tėvų-protėvių bašorų gūžtą Bukončiuose, 1887 m. ištėkėjo už Igno Plechavičiaus, kilusio iš Padvarėlių km., Akmenės vls. Sulaukusi 82 m., artėjančiai antrajai bolševikinei okupacijai, pasitraukė iš gimtinės; 1949 m. pasiekė JAV ir apsigyveno pas dukrą Eleną Legeckienę Niujorke. Mirė 1959 m., palaidotas šeimos kape šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Tėvas Ignas Plechavičius (1852-1928) buvo sumanus ūkininkas. Palaidotas Ukrainų kapinėse.

Pradiniai ir kiti mokslai

Povilas pradžios mokslus baigė Lietuvoje, vėliau mokėsi Rusijoje, 1908 m. baigė gimnaziją Maskvoje, 1911 m. komercijos institutą ir 1914 m. Orenburgo kavalierių karo mokyklą. Tarnaudamas rusų kavalierijai, dalyvavo Pirmajame pasauliniame kare prieš vokiečius, austro-vengrus ir turkus. Revoliucijos metu kovojo su bolševikais Rusijos pietuose.

Atsikuriantis Lietuvoje

1918 m. padėtis Lietuvoje buvo dramatiška: į Lietuvą brovėsi bolševikai, visame krašte siautėjo ginkluotų plėšikų gaujos, kaima plėšė vokiečiai. 1919 m. vasarą iš Latvijos į Lietuvą įsiveržė gerai ginkluoti bermontininkai.

Deklaruotoji Lietuvos nepriklausomybė buvo labiau nei trapi, Lietuvos valstybės Taryba krašto nekontroliavo, nebuvo nei savos policijos, nei kariuomenės. Tai buvo chaoso metai.

1918 m. liepos 25 d. Povilas su broliu Aleksandru, taip pat karininku, slapta grįžo į tėviškę. Tuo labai pradžiuogino savikius, ypač mamą. Povilas ir Aleksandras gimtinėje ir apylinkėse rado siaubingą padėtį: bolševikų komitetai kūrėsi Skuode, Salantuose, Ylakiuose, Plungėje, Židikuose ir kitur. Bolševikai terorizavo gyventojus ir skatino plėšikus – savo bendraminčius tą patį daryti. Žudynėmis, teroru ir plėšimu bolševikai tikėjosi įbauginti gyventojus ir lengvai įtvirtinti savo valdžią.

Pirmieji partizanų būriai

Broliai, vietinių gyventojų remiami, pradėjo organizuoti partizanų būrius kovai su gausiais priešais. 1918 m. lapkričio 15 d. Lietuvos valstybės taryba Povilą paskyrė Sedos apskrities vadu ir pavedė organizuoti Žemaitijoje miliciją, komendantūras, stiprinti besikuriančią Lietuvos valdžią.

Taip prasidėjo Povilo Plechavičiaus kova su Lietuvos priešais, kova už valstybingumą įtvirtinimą. 1918 m. lapkričio 23 d. jis savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę.

Bolševikams ir kitiems plėšikams Plechavičius tapo didžiausiu priešu Žemaitijoje, jie įvairiais būdais stengėsi jį nužudyti. Tuo tikslu Plechavičių namuose netgi buvo įtaisę tarnaitė-komunistė, kuriai buvo pavesta nužudyti P. Plechavičių. Atsitiktinai pavykus išaiskinti agentę, karo lauko teismas nu-

teisė ją mirti, ir ji buvo viešai Sedoje sušaudyta.

Teisme

P. Plechavičius bekompromisinė kova su bolševikais niekad nebuvo užmiršta. Jam sudaryta byla už per daug ryžtingą bolševizmo užuomazgų Žemaitijoje likvidavimą. Teisme kaltinami palaikė kariųjų pažiūrų advokatė Purėnienė. Kai žodis buvo suteiktas kaltinamajam, šis lakoniškai pareiškė: „Gerbiamas teismas, jei tuo metu ten nebūtų buvę manęs ar kito panašaus asmens Tamstos šandieną čia nesėdėtumėte“. Kaltinamasis buvo išteisintas.

Lietuvos kariuomenėje

Aptvarkęs Žemaitiją, P. Plechavičius 1920 m. kovojo su lenkais prie Seinų, Augustavo miškuose, prie Varėnos ir kitur. Už kovas dėl Lietuvos laisvės jis buvo apdovanotas Vyčio kryžiaus I rūšies trečio laipsnio ordinu.

1924 m. P. Plechavičius baigė Aukštuosius karininkų kursus Kaune ir buvo išsiųstas į generalinio štabo akademiją Prahoje, kurią baigė 1926 m. P. Plechavičius Lietuvos kariuomenėje dirbo įvairiausiose pareigose, tarnyba pradėjo kapitonu, baigė – generolu leitenantu.

1929 m. vasario 13 d. gen. P. Plechavičius išėjo į atsargą. Pirmosios bolševikinės okupacijos metais jis pasitraukė į Vokietiją, o prasidėjus Antrajam pasauliniam karui grįžo į Lietuvą.

Sankirtis su naciais

Po Staliningrado kautynių pašlijus vokiečių reikalams Rytų fronte, pastarieji ryžosi organizuoti lietuvišką SS dalinį, tačiau nesėkmingai. Mūsų kariškiai, tarėjai, visuomenės veikėjai sutiko organizuoti karinį dalinį, kuriam vadovautų lietuvių karininkai ir kuris gintų tik Lietuvos žemę. Vokiečiams nenorom teko sutikti su šiomis sąlygomis. Taip gimė Vietinė rinktinė, kuriai vadovauti sutiko gen. P. Plechavičius.

1944 m. vasario 16 d. generolas per radiją kreipėsi į Lietuvos jaunimą, kviesdamas stoti savanoriais į jo organizuojamą rinktinę. Visų, ypač vokiečių nuostabai, į generolo kvietimą labai entuziastingai atsiliepė jaunimas: per savaitę buvo sukelktas planuotas savanorių skaičius.

Naciai pradėjo reikalauti VR perduoti vokiečių vadovy-

Generolas
POVILAS PLECHAVIČIUS

bei, kuri ruošėsi mūsų kariams siųsti į Rytų frontą. Pajutęs į kurią pusę krypta reikalai, generolas įsakė dalinių vadams nepaklusti nacių reikalavimams ir VR kariams paleido neribotų atostogų. Tai įsitino vokiečiams. 1944 m. gegužės 15 d. buvo areštuota visa VR vadovybė, pradėtas iš anksto nacių suplanuotas VR likvidavimas. Būta ginkluoto pasipriešinimo, skaudžių aukų, nacių keršto, nemažai VR karių pateko į Vokietiją. Karui pasibaigus, likę gyvi VR kariai pasiskilo po pasaulį.

Gen. P. Plechavičius ir VR vadovybė perėjo vokiečių koncentracijos stovyklą, patyrė nacių patyčias, kol galop baigiantis karui pasiekė Vakarų sąjungininkų sritį Vokietijoje.

Dalis VR dalinių, kuriems pavyko išvengti nacių klastos, su ginklais pasitraukė į miškus ir, kraštą okupavus bolševikams, tapo pirmųjų partizanų būrių užuomazgomis. Buvęs šio bataliono vadas kpt. Jonas Žemaitis vėliau tapo LLKS tarybos prezidento pirmininku, o buvęs kariūnas Aleksandras Grybinas – „Tauro“ apygardos partizanų vadu. Jie abu pasirašė 1949 m. vasario 16 d. istorinę LLKS tarybos deklaraciją, kurią seimas pripažino valstybės teisės aktu.

Amerikoje

Gen. P. Plechavičius 1949 m. atvyko į JAV, kur gyveno daug artimųjų, jų tarpe ir mama. Gyvendamas Čikagoje, generolas domėjosi lietuviška veikla, kultūrinio gyvenimu, dalyvavo visuomeninėje veikloje, ypač domėjosi Lietuvių veteranų sąjungos „Ramovė“ veikla. Mirė 1973 m. gruodžio 19 d.; palaidotas šeimos kape šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Estijos prezidentas kritikuoja...

(Atkelta iš 5-to psl.)
dėl laisvesnio kapitalo judėjimo, o ES piliečiams nevedė jokių suvaržymų dėl žemės įsigijimo.

Bruselis teigia, kad Estija turi veikiančią rinkos ekonomiką, kuri artimiausioje ateityje gali būti pasirengusi atlaikyti pasaulinės konkurencijos spau-

Sol. ONUTĖ VALIUKIČIUTĖ, pasirodanti įvairiuose renginiuose Lietuvoje. Ji dalyvavo ir Sintautų parapijos 200 metų sukakties programoje

dimą ir rinkos jėgas Europos sąjungoje. Tokiu būdu Estija jau dabar yra aukščiau už ankščiau pirmavusią Čekiją ir Slovėniją. Jokia tariamai reformuota valstybė nėra parodžiusi didesnę už Estijos ekonominę plėtrą, o užsienio kapitalo investavime Estija esanti antroje vietoje.

Žiniasklaidos bei informacijos technikoje Estija taip pat yra pirmaujanti Europoje.

Visi šie faktai, sakė Meri vokiečių pramonės ir prekybos atstovų susirinkime Berlyne, turėtų įrodyti, kad Estija yra ne tik tinkama vieta investavimams, bet ir rinka, kurio laukia vokiečių gaminių.

Berlyne, Stuttgarte ar Wismare, pramonės vadovų ar politikų susirinkime prezidentas Meri apskritai visur susilaukė daug daugiau negu tik draugiškų plojimų, net ir tada, kai savo kalboje pareiškė, kad Estija yra tapusi mastu vertinti Vokietijai ir Europai, jų pažadai atverti Europos sąjungos ir Šiaurės Atlanto sąjungos duris: ar tas pažadas buvo duotas garbingai, ar Vokietija ir Europa laikosi savo žodžio. („Das Ostpreussenblatt“ atsiuntė Le Kro).

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Amžinybės link

Algimanto Kežio meniškų nuotraukų knyga "Kapinaitės"

ALĖ RŪTA

Ši albuminio formato beveik pusantro šimto puslapių knyga yra tobulo meniškos išvaizdos. Tekstais bei fotografijomis skleidžia filosofiskai religinę, poetinę, estetinę nuotaiką. Los Angeles ateitininkų surengtoje meno parodoje 2000 m. lapkričio 4-5 d.d. Algimanto Kežio iškabintos meninės nuotraukos (greta jo dalyvaujant ir Kęstučio Mikėno keramikos kūriniais) Šv. Kazimiero paraprijos salėje irgi sudarė pasigėrėjimo nuotaiką bei akino susimąstymui.

"Autoriaus žody" A. Kežys pasisako fotografavęs daugelį Lietuvos kapinių, užtikdamas tenai ne vien kryžiaus ženklų, bet ir hebrajiškų, pravoslaviškų, laisvės kovotojų paminklų; radęs ir Raudonosios armijos bei vokiečių žuvusiems kariams supiltų kauburėlių su atitinkamais pagerbimo ženklais.

Taigi, žmogau, "dulkė esi ir į dulkę pavirsi". Tačiau, kas virš dulkės? Visa tai autorius, foto aparato pagalba, ir siekės išreikšti simboline vaizdų kalba. Tarp vaizdų – fotografijų jis knygoje pasisako ir žodžiais – tekstu. O gale knygos dar yra Rūtos Mėlinskaitės įdomūs trys laišukai, pavadinti "Post scriptum", – jų net šeši puslapiai.

Po nuotraukomis užrašai – poetiški, primenantys ne beviltingą liūdesį kapinėse, o šviesą ir viltį. Štai jų keletas: "Amžinoji šviesa tau tešviečia", "Mes, mirtingieji", "Pasinėręs maldos", "Mano mintys dausose", "Vienybėje su visa gyvata", "Vieno pabaiga, kito pradžia", "Nesibaigiančio pražydėjimo ženkle", "Rimtyje esu ramus", "Užtekėjo mano žvaigždė", "Remiuos į Viešpatį kaip į

uolą", "Praradimas ir viltis", "Bus amžinos Velykos" ir t.t.

Rūta Mėlinskaitė savo "Post scriptum" neva knygos autoriui aiškina savą patirtį nuo pat vaikystės, kai teko jai gyventi arti kapinių, kad jų nebijojo... Ji prisimena ir senojo lietuvių tikėjimo pomirtinio gyvenimo supratimą, apie lietuvių tautos išlikusius papročius, išreiškiančius žmogaus ir gamtos vienybę – amžiną gyvybės ratą, keitimąsi ir atgimimo viltį (133 p.). Nuo savų mintijimų ji nuklysta ir į Nietzsche mintis ir į metaforas poezijoje. Tai nebūtinai krikščioniškos mintys apie nemirtingumą, bet gal suma įvairių tikėjimų, pripažįstant, kad žmogus – ne vien dulkė.

A. Kežio tekstuose (be pavadinimų) išreikštos gilesnės mintys, visuotinesnės, bet "vėlykškos". Jaučiamas platesnis religinių – filosofinių svarstymų lyg ir apibendrinimas savojo mąstymo ir tikėjimo spektre.

A. Kežio rašymo stilius nėra painus ar sunkus – jis ir gilią mintį sugeba išdėstyti suprantamai net ir vidutinio išsilavinimo skaitytojui.

Skaityti malonu, bet reikia permąstyti. Ima noras vėl skaityti ir pakartotinai žvilgti į tobulas techniškas, į meniškas nuotraukas, kurių sąrašas yra knygos gale.

Knyga gaunama, užsisakant "Galerijoje", pas leidėjus.

Algimantas Kežys, "KAPINAITĖS". Transcendencijos link. Parodos katalogas-knyga, fotografijos, tekstai. 1999 m. Viršelio dailininkas Vincas Lukas. Spaudė "Graphic Communications Services" spaustuve Čikagoje. Išleido 1999 m. "Galerija", 4317 S. Wisconsin Ave., Stickney, Illinois 60402-4261, USA. Tiražas 500.

Skulptoriai – ZIGMAS SEDEREVIČIUS ir VALDAS PAUKŠTYS, savo naują skulptūrą papuošę Sintautes

Lietuvių egzodo vaikų literatūros antologija

Karo audrų ir politinio smurto grėsmės išblokšti iš tėvynės rašytojai per penkiasdešimt vilčių, laukimo, klajonių ir įsikūrimo svetimosiose šalyse metų parašė gausią literatūrą vaikams. Tai dažniausiai nedidelės, bet patrauklios knygelės iki šiol puoselėja ir palaiko mažųjų tautinę tapatybę, perduoda tėvų ir protėvių kalbos paveldą. Šiandien Lietuvos skaitytojai egzodo vaikų literatūra yra įdomi ne tik menišku, bet ir vaizdais, universalia problematika.

Kita vertus, ši įvairiomis vaivorykštės spalvomis žaižai ruojančią vaikų literatūrą ima sparčiai dengti laiko dulkių klodas. Tą unikalų tautos kultūros turtą reikia visapagal galbėti, "reštauruoti". Šiuo tikslu, talkinamas rašytojo Stasio Džiugo, baigti spausti rengti "Lietuvių egzodo vaikų literatūros" antologiją, kuri turėtų pasirodyti 2001-ųjų metų pabaigoje. Tai stambi, iliustruota, 750-800 puslapių knyga, apimanti 1945-1990 metų laikotarpį. Į ją atrinkta kūrų baigti tų autorių, kurie tuo laikotarpiu išleido bent vieną knygelę vaikams.

Poezijos deimantus prisimenant

Vincas Mykolaitis-Putinas ir jo kūryba

ČESLOVAS VALDAS OBCARSKAS

Putinas paprastai laikomas vienu žymiausių poetų po Maironiu. Čia neminėsimė nepriklausomybės laikotarpio poetų, kaip pvz. Aisčio, Brazdžio, Nėries, Miškinio, kurie galbūt buvo nemenkesni poetai net už patį Putiną.

Putinas gimė 1893 metais Marijampolės apskrityje. Baigęs keturias gimnazijos klases įstojo į Seinų kunigų seminariją ir ją baigęs buvo išventintas kunigu 1915 metais.

Po to teologines studijas tęsė Peterburgo dvasinėje akademijoje (1915-1917). 1918-1922 metais filosofijos ir meno istoriją studijavo Friburgo universitete Šveicarijoje. Ten gavo filosofijos daktaro laipsnį, parašęs disertaciją apie rusų filosofo Solovjovo estetiką. Dar vienerius metus studijavo Miuncheno universitete.

1917 metais išleido pirmą savo lyrikos knygą "Raudoni žiedai" ir vėliau Tilžėje 1921 metais knygą "Raštai".

Šiame straipsnyje aptarsime tik Putino lyriką. Apie jo dramą ir romanus reikėtų rašyti atskirą straipsnį. Ankstyvoji Putino lyrika buvo palankiai sutikta Jaskto jo redaguojamame žurnale "Draugija" ir kito žymaus kritiko Radzikausko. Ankstyvojo savo lyrikos Putinas pasireiškė kaip sentimentalizmo ir romantizmo poetas:

*Į užburta šalį
Neilga kelionė,
Kupina grožybių,
Lyg žavi svajonė.*

Jau buvo visiems aišku, kad savo poezija Putinas pralenkė ir kitus savo amžiaus poetus – Sruogą, Binkį ir Faustą Kiršą.

1927 metais Putinas išleido savo eilėraščių knygą "Tarp dviejų aušrų", kur jis buvo kritikuojamas kaip kone pasaulinio masto poetas: "Tarp dviejų aušrų pasaulis kaip pasaka. Iš

Antologiją suskirstyta į tris skyrius: proza, poezija ir dramaturgija. Autoriai išdėstomi chronologine tvarka pagal jų pirmojo leidinio pasirodymo datą. Prie kiekvieno rašytojo kūrybos pridėdama trumpa biobibliografija. Kūrinių ar jų fragmentų antologijos sudarytojas netaiso ar kitaip "neperdirba". Leidklos redaktorius redaguos būtiniausius rašybos, skyrybos ir stiliaus dalykus.

Antologijoje numatoma perspausdinti kai kurias iliustracijas iš dedamų autorių knygų.

"Šviesos" leidykla norėtų šią antologiją išleisti puošnią ir patrauklią vaikams bei suaugusiems skaitytojams. Antologija bus platinama Lietuvoje ir tarp pasaulio lietuvių. Tikimės, kad ji taps šeimos knyga, kurią skaitys kelios kartos.

Kadangi antologijos išleidimas brangiai kainuos ir pelno nesitikiama, tai autoriams honoraro leidykla negalės mokėti. Ta proga malonu paminėti, kad antologijos išleidimą sutiko paremti, Lietuvių fondas (JAV).

Pateikiame antologijos autorių sąrašą: K. Almenas, P.

žvilgančių bokštų veizi visareginčios akys, – ir jų regėjimais žaviesti tu pats, patirdamas tolimą, paslaptį, nesibaigiamą, vientisą būlį".

Šioje eilėraščių knygoje buvo stiprių, originalių, simbolistinės minties eilėraščių. Iš jų ypač paminėtini "Viršūnės ir gelmės", "Pesimizmo himnai".

*Saulėtekio giesmė pagarbinti noriu
Didingo gyvenimo skaisčių altorių
Ir dieviškos galios įkvėptą kūrybą,
Kur žody minties spinduliuviu žiba.*

Dar vėliau Putinas 1936 metais išleido lyrikos rinktinę "Keliai ir kryžkeliai", kuri po Maironio "Pavasario balsų" buvo žymiausia poezijos knyga mūsų literatūros istorijoje. Vėliau Putinas, rusams okupavus Lietuvą, išleido ir daugiau savo poezijos knygų: "Mano mėnesiai", "Langas" ir kt.

Putinas per visą savo gyvenimą pasilikė kūrybingas ir nuolat atsinaujinantis poetas.

Putinas

ROMANSAS

Su pirmuoju pavasario saulės žipsniu

Tu kaip laimės svaja į mane atskridai. –

Ir dabar, kai tyloj tavo vardą miniu,

Man vis juokiasi saulė ir kvėpia žiedai.

Nežinau, ar ilgai tu buvai su manim:

Tarp dviejų aušrų nesutemo naktis.

Ir dabar tų aušrų tebešviečia ugnim vakarinis dangus ir manoji būtis.

Nežinau, ar dar vėl tu sugrįši kada,

Ar kaip džiazmas pirmasis spindės toli:–

Bet pavasario saulės žipsniu užburta,

Tu iš mano akių pasislėpt negali.

Kur tik eičiau, visur spinduliai ir žiedai,

Merkias akys ir klysta apsuvaigus mintis.

Kaip tada, kai džiazmu į mane atskridai, –

Nors dabar pas mane tik naktis, tik naktis.

Alšėnas, S. Ambrazevičienė, O. B. Audronė, (O. Tamulevičiūtė-Balčiūnienė), P. Babickas, J. Balys, A. Baronas, B. Brazdžionis-Vytė Nemunėlis, G. Banaitytė-Ivaškienė, D. Brazytė-Bindokienė, N. Butkienė, L. Dovydenas, S. Dziugas, P. Enskaitis, P. Govėnas, A. Giedrius, M. Girmiuvienė, R. Glūdutis (P. Radžius), Č. Grincevičius, A. Gustaitis, V. Frankienė-Vaitkevičienė, P. Imsrys (P. Bastys), S. Yla, J. Jankus, N. Jankutė, P. Jurkus, V. Jonikas, A. Jonuškaitė-Abromaitienė, A. Kairys, P. Kalvaitienė, A. Kondroškaitė, J. Kaupas, A. Kubiliūtė, J. Kuzmickis, A. Landsbergis, S. Laučius, D. Lipčiūtė-Augienė, Lita Lanka (?), N. Mazelaitė, J. Mekas ir A. Mekas, O. Mikailaitė, J. Mingirdas, J. Minelga, N. Nerima (K. Bulsienė), J. Narūnė (Pakšienė), P. Naujokaitis, A. Norimas-Mironas, P. Orinitaitė, K. Pažeraitė, M. Perpetua, P. Pilka, Pulgis Andriusis (F. Andriusevičius), B. Pūkelevičiūtė, A. Rinkūnas, A. Rūta (E. V. Nakaitė-Arbenienė), A. Saudargienė, J. Slavėnas, S. Songinas, R. Spalis-Giedraitis, V. Šimaitis, B. Šlajūtė-Nalienė, J. Švaibaitė-Gylienė, J. Švaistas, L. Švalkus, V. Tamulaitis, J. Toliušis, S. Tomarienė, M. Tūbelytė-Kuhlmanienė, D. Užubalytė, A. Vaičiulaitis, M. Vaitkus, K. Vaitkevičius, J. Valaitis, A. Vambutas, S. Vanagaitė-Petersoniene, V. Vijeikis, B. Vytienė, L. Žitkevičius, S. Zobarskas.

Mes būtume dėkingi, jei autoriai atsiųstų savo gyvenimo ir kūrybos autobiografijų bei prašėtų pageidavimus dėl savo kūrinių ar jų fragmentų spausdinimo antologijoje. Į pagrįstus norus atsižvelgsime.

Iš tų autorių, kurie dėl vieno ar kitų priežasčių nepageidautų, kad jų kūryba būtų spausdinama antologijoje, laukime pranešimo iki š.m. gegužės 1 d. Akyliasis skaitytojas pastebės, kad antologijoje trūksta vienos ar kitos pavardės. Šiuo atveju mes prašome Jūsų tautos žinių apie autorių, iki šiol mums neprieinamų jo kūrinių: arba bent teksto kopijų iki 15 puslapių apimtį. Už bendradarbiavimą dėkingi.

Kontaktiniai adresai:

Prof. dr. Vincas Auryla,
Lietuvos rašytojų s-ga,
Sirvydo 6, 2600 Vilnius,
Fax: 370-2 619696, tel. 756476

Lietuvių rašytojų dr-ja,
c/o Stasys Dziugas,
5729 Edge Lake Dr.,
Oak Lawn, IL 60453-4509, USA
Tel. 708 423-1681

Atsiųsta paminėti

SUVAŽIAVIMO DARBAI (Jahrestagung) 1999 m., Lietuvių kultūros instituto leidinys, 190 psl. ir viršeliai. Redagavo dr. Vincas Bartusevičius. Adresas: Litauisches Kulturinstitut, Schloss Rennhof, 68623 Lambertheim-Huettenfeld.

NELAISVĖS METŲ ATSPINDŽIAI. Moksleivių rašinių konkursui "Lietuvos laisvės kovų ir kančių istorija". Sudarė Dalia Kuodytė, redagavo Gintarė Adomaitytė. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras (Didžioji g. 17/1, LT-2001 Vilnius). Kaina – 10 Lt. Vilnius, 2000 m., 656 psl. Knygos leidimą parėmė Tautos fondas JAV-bėse.

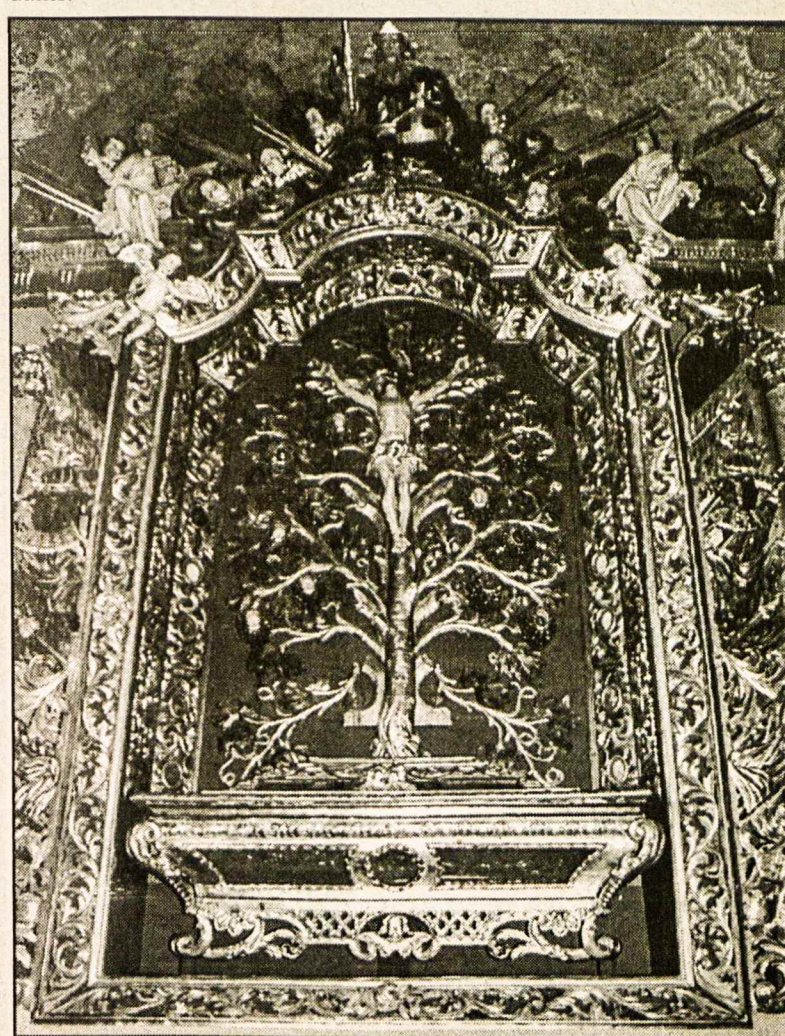

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje Vilniuje 2000 m. lapkričio 10 d. Apskričių viešųjų bibliotekų draugija surengė konferenciją "Vertybių tęstinumas ir permainos bibliotekose" jų veiklos 50-metį minint. Kaip ELTA praneša, konferencijoje buvo aptarta viešųjų bibliotekų veiklos patirtis, tokių bibliotekų raida Lietuvoje, informacinių išteklių sudarymas, bendradarbiavimas su savivaldybių bibliotekomis ir kiti rūpimi klausimai. Pagrindinius pranešimus skaitė Vilniaus ir Kauno apskričių, Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės, Šiaulių apskrities Povilo Višinskio, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės bibliotekų vadovai bei jų kolegos iš Suomijos, Austrijos, Karaliaučiaus srities ir Šveicarijos. Konferencijos dieną A. Mickevičiaus bibliotekoje buvo atidaryta Šveicarų literatūros skaitykla.

Kamerinio choro "Brevis" suaktyvinis dešimtmečio koncertas įvyko Vilniaus rotušėje 2000 m. lapkričio 30 d. Per 10 metų spėjusio pagarsėti choro pradžia – 1990 m. įsisteigęs Vilniaus Šv. Kazimiero šventovės vokalinis ansamblis. Vadovauti chorui ėmėsi tuometinis Lietuvos muzikos akademijos studentas Gintautas Venislovas, choro veiklą išplėtęs už Lietuvos ribų, kur susilaukta ne tik tarptautinio pripažinimo, bet ir premijų. Laurus pelnė Slovėnijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Vokietijoje. Tėvynėje 1998 m. choras iškovojo Didįjį prizą kamerinių chorų grupėje. Tokiu pačiu prizą choras įvertintas ir 2000 m. vykusiam chorų konkurse Italijoje. Kaip ELTA rašo, choro vadovas G. Venislovas įgijo dirigavimo magistro laipsnį, tęsia ir toliau studijas, dėsto chorų disciplinas Vilniaus "Ąžuoliuko" muzikos mokykloje.

Lietuvos dailininkų sąjungos (LDS) narių visuotinis suvažiavimas vyko Vilniaus Kongresų rūmuose 2000 m. lapkričio antroje pusėje. Dalyvavo itin gausus narių skaičius – 576. Sąjunga, šiemet švenčiančią savo veiklos 65 metų sukaktį, sveikino Lietuvos prezidentas V. Adamkus. Veiklos ataskaitas pateikė LDS pirmininkas Vaclovas Krutinis, kontrolierė Irena Lipienė ir Etikos k-jos pirm. Arvydas Každailis. Diskutuota aktualiais veiklos, kūrybos bei socialiniais klausimais. Nutarimuose paskelbti pirmenybiniai uždymai – Valstybinės galerijos steigimas, jos finansavimas, šiuolaikinės dailės kolekcijos suformavimas ir rodymas. Vadovai ipareigoti, kad būtų siekiama parengti meno kūrėjų įstatymą, padaryti pakeitimus socialinio draudimo, pensijų bei sveikatos draudimo įstatymuose. Norima, kad dailės kūrinių parodos būtų įtrauktos į auklėjamąsias programas ir būtų finansuojamos iš lėšų, skiriamų Kultūros ministerijai. Kaip ELTA praneša, LDS pirmininku ketveriems metams perrinktas V. Krutinis, o Etikos komisijai toliau vadovaus A. Každailis.

Šv. Jono (Vilniaus un-to) šventovės altorius, kurio centre – Gyvybės medis ir Nukryžiuotasis

Netektis ir viltis

Netektis ir viltis...
Gal abi kartu vaikšto
ir gyvenimo prasmę
mažomis dalelytėmis skirsto?

Ne iš karto viltis
prisigreitinti bando.
Ji tik stebi budriai,
kaip nuotaikos kinta.

Tik vėliau, kada ašaras
surenka saulė,
kai šypsena veidą išrašo,
pamažu, apdairiai
atsistoja šalia netekties,
dovanoja žieduotą palaimą
ir pažadina kelis, skubėti
iš trykštančios gėrio vėsmės
atsigerti.

Ir džaugies, kad viltis
tokia kerinčiai mąstanti,
atsargi, gyvybingai šventa,
nes ji Dievo duota.

Juk nežinau,
kad ši diena nepaskutinė.
Eini lyg įsitikinęs,
kad bus dar daug dienų,
ir metai dar ne viena rudens
į žiemą baltapūkė išmainys,
paskui rūgų išbalusi vilnis
vėl naują duona pražydės,
vėl rugio želmenys vešės
ir po sniegu dūmos
apie ievų kvapnumo skonį.

Janina Marcinkevičienė, Šakiai

Juk nežinau,
kad ši diena nepaskutinė,
ir neskaičiuoji laiko ritmo –
u ž m i r š t i.

Manoji žemė

Einu žemę,
klausaus, ką kalba medžiai,
ką paukščiai rašo giesmėse,
Esu sava laukų takeliams,
matau vaivorykštę gėlynuos,
skaidrumo iš lietaus semiuos,
vilties – iš žalio žolės balso,
kantrumo simbolis – akmuo
mane tvirtybės moko.

Tik nežinau,
kur auga gėris.
Galvojau – žmonėse,
deja, apsirkau:
pavydo ūkanos, migla
gerumui kliudo stiebtis saulėn,
Kvatoja išdavytė,
kažkas niekšybių
kilpas spėndžia,
palieja pykčio upelius.

Turtinga aš:
renku žaigždžių sidabrą,
puošiuosi saulės karūna.
Laiminga aš:
vis tiek einu žemę,
žodžių perlus barstau,
kad suveiktų gėris,
pražystų laimė tarp žmonių.

Manoji žemė!
Aš į tave pareisiu.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.80%	Asmenines paskolas nuo 8.50%
180-364 d. term. ind. 3.85%	
1 metų term. indėlius 4.00%	Sutarties paskolas nuo 8.50%
2 metų term. indėlius 4.10%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius 4.25%	1 metų 7.15%
4 metų term. indėlius 4.40%	2 metų 7.20%
5 metų term. indėlius 4.70%	3 metų 7.30%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.75%	4 metų 7.40%
1 metų GIC-met. palūk. 4.25%	5 metų 7.50%
2 metų GIC-met. palūk. 4.35%	
3 metų GIC-met. palūk. 4.50%	Su keičiamu nuosimčiu
4 metų GIC-met. palūk. 5.00%	1, 2, 3 metų 6.75%
5 metų GIC-met. palūk. 5.05%	
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable" 3.80%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. 4.25%	Duodame komercinius mortgičius iki \$750,000.
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. 4.35%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. 4.50%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. 5.00%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. 5.05%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės (iki \$250,000). Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

- MLS skelbimas
- Komisija 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virykla
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOJAMA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

NAMO ĮVERTINIMAS PER AUKŠTAS?

Mielai atsiysiu reikalingus blankus Jūsų nuosavybės įvertinimo, peržiūrėjimo ar apeliacijos reikalui. Be jokio Jūsų įsipareigojimo.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

Tradicinis naujmetinis, jau 25-tasis, bėgimas Vilniuje 2000 m. gruodžio 30 d. sutraukė 886 sportininkus iš visos Lietuvos. Bėgimą laimėjo kaunietis M. Pukštas; moterų, kurių buvo 52, grupėje pirmą vietą iškovojo vilnietė D. Maciūsonytė; jaunimo grupėje pirmąsias vietas laimėjo vilnietis M. Kidukaitis ir kaunietė A. Ručinskaitė. Nugalėtojai apdovanoti prizais, o visi dalyviai specialiais medaliais

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Landry, 63 metų amžiaus, aršus kovotojas už prancūzų kalbos pirmenybę, turįs daug politinio patyrimo provincijoje; federacinės Bloc Quebecois partijos vadovas Gilles Duceppe, 53 metų, kadaise buvęs darbininkų unijos vadovas; provincijos švietimo ministras Francois Legault, 43 metų, multimilijonierius verslininkas, politiniame gyvenime naujokas, bet jam pranašaujama puiki ateitis; sveikatos ministrė Pauline Marois, 51, turinti daug vadybinio patyrimo ir gerą politinį užnugarį. Bet neatrodo, kad bet kuris iš jų prilygtų savo karizma, iškalba, politiniu instinktu bei debatiniais sugebėjimais L. Bouchard, kurį gerbė ir politiniai kolegos, ir politiniai prieštai.

Henri Matisse darbų paroda Ontario meno galerijoje Toronte pratęsta iki sekmadienio, sausio 28. Parodoje išstatyti 33 tapybos darbai, 25 piešiniai ir 16 skulptūrų. Šią parodą lydi įdomi istorija. Visi kūriniai yra iš Baltimorės (MD, JAV) meno muziejaus, kuriam juos padovanojo dvi seserys, dr. Claribel ir Etta Cone. Jos, paveldėjusios nemažą palikimą iš savo tėvo, praeito šimtmečio pradžioje susidomėjo meno kūrinių, o ypač tada dar nelabai žinomo menininko H. Matisse darbų rinkimu. Iš pradžių joms padėjo Parizuje pastoviai gyvenusi Gertude Stein, bet vėliau jos susipažino su eile menininkų, jų tarpe ir H. Matisse, kuris pats joms parinkdavo savo darbų. Ypač įdomus šios parodos rodinys yra tapyba Pink Nude, šalia kurios išstatytos 22 nuotraukos, rodančios kaip šis kūrinys vystėsi ir įgijo savo išbaigtinę formą.

El Salvador nuo stipraus žemės drebėjimo nukentėjusiems padėti įsijungė, ir Kanada. Šeštadienį, sausio 13, šią vidurio Amerikos valstybę ištiko didžiulis, 7.6 Richterio matavimu, žemės drebėjimas, kuris užgriovė nuo kalno slenkančia purvo lavina šimtus gyvenamųjų namų Santa Tecla vietovėje ir tūkstančius aplinkinės gyvenvietės. Pasigendama apie 1,500 žmonių ir jau pirmomis po drebėjimo dienomis rasta daugiau kaip 600 žuvusių. Kanados ministrė tarptautiniam bendravimui Maria Minna, tuo metu bu-

Skautų veikla

- Latvių skautės rengia savo veiklos 50 metų minėjimą. Programa tęsis 4 dienas. Vasario 1 d. – atidarymas Latvių Namuose. Kitomis dienomis paskaitos, didelis renginys ir vakarė šokiai "Casa Loma" pilyje. Minėjimas baigiamas pamaldomis.
- Kaziuko mugė š.m. kovo 4 d. pirmą kartą bus rengiama Anapilio salėje. Visos d-vės ruošiasi.
- Sausio 4 d. prityrusios skautės, vad. ps. I. Petrauskienės, gerą darbą atliko kanadiečių senelių namuose su dainų programa. Visi tų namų seneliai d-vei dėkingi.
- DLK Gedimino skautų dr. vė, vadov. s. R. Kalendros, ruošiasi žiemos iškylai į Perry Sound. Dalyvaus ir visi prityrę vadovai. F.M.

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašu kryptis visais namų pirkimo-pardavimo reikais. Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

Sportas

Slidinėjimo stovykla

Jau laikas ruošti 5-tajai Mont-realio lietuvių slidinėtųjų žiemos stovyklai, kuri įvyks š.m. kovo 8-11 d.d. Siemet, kaip ir pernai, rinksimės Saint Donat miestelyje apie 150 km į šiaurę nuo Montrealio prie Mont Garceau kalno. Numatyta penktadienį slidinėti Mont Tremblant Ski Centre, o šeštadienį bus slidinėjimo varžybos ir "Brommball" lošimas "Mont Garceau Centre". Stovykla oficialiai prasidės ketvirtadienio vakare susipažinimo vakaru. Penktadienį ir šeštadienį bus bendros vakarienių dviejose restoranuose. Oficialūs viešbutis: Auberge de Saint Donat, 350, route 329, Saint Donat, Quebec J0T 2C0. Tel./faksas: (819) 424-7504/424-4955. Galima gauti įvairiausių kambarių (nuo \$49). Seimoms yra specialūs kambariai. Lengvi pusryčiai visiems įskaitomi į kambario kainą. Užsakant kambarį, prašau paminėti kad esate iš lietuvių slidinėtųjų grupės. Daugiausia informaciją galima gauti iš Ryčio ir Vilijos Bulotų skambinant (514) 344-8256, ar per internetą rašant Vilijai tuo adresu: viljabulota@hotmail.com V.B.

Kalifornijos lietuvių sporto klubas "Banga" rengia slidinėjimo varžybas ir 2001 m. SĖLFASS-gos pirmenybes š.m. kovo 24-30 d.d. Mammoth Mountain slidinėjimo kurorte, Kalifornijoje. Kviečiami dalyvauti įvairaus amžiaus vyrų ir moterų slidinėtųjų-jos. Išankstinė dalyvių registracija atliekama iki kovo 7 d. šiuo adresu: Algirdas Šėkas, 20291 Deervale Lane, Huntington Beach, CA 92646, USA. Tel. 714-968-8124; faksas 805-527-4675; E-paštas: ltskisummit2001@aol.com. Daugiau informacijos? Sekite Website: www.lithuanianweb.com/skisummit. Papildomi ryšiai: V. Čiurlionis, JAV lietuvių slidinėtųjų koordinatorių – tel. 216 481-1525; faksas 216 486-8804; E-paštas vciurlinis@msn.com. R. Kuliavas, Kanados lietuvių slidinėtųjų koordinatorių – tel. 416 766-2996; faksas 416 766-5537; E-paštas kuliavas@compuserve.com

Kalnų slidinėjimas

SĖLFASS-gos centro valdyba

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai vėrciasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėju ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Tradicinės Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų skautiškos šeimos Kučios 2000 m. gruodžio 17 d. Toronto Lietuvių Namuose. Nuotraukoje – vilkiukų vadovas sk. vytis Darius Sonda ir vilkiukai Vytukas Šimkus ir Nikolas Stauskas

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 120 milijonų dolerių

MOKAME

3.65% už 30-89 d.	term. indėlius
3.80% už 90-179 d.	term. indėlius
3.85% už 180-364 d.	term. indėlius
4.00% už 1 m. term.	indėlius
4.10% už 2 m. term.	indėlius
4.25% už 3 m. term.	indėlius
4.40% už 4 m. term.	indėlius
4.70% už 5 m. term.	indėlius
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.95% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	
4.25% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	
4.35% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	
4.50% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	
5.00% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	
4.95% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
5.25% už JAV dolerių 1 metų GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	7.15%
2 metų.....	7.20%
3 metų.....	7.30%
4 metų.....	7.40%
5 metų.....	7.50%
- su keičiamu nuosimčiu.....	6.75%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

BAŠKAITŲ ĮLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI BAŠKAITAS
APLANKYDAMI MŪSŲ TINKLAPĮ: www.parama.net

Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS Į KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) I LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

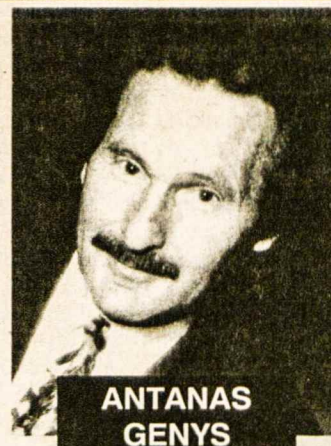
PARDUDAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

ANTANAS GENYS

PATYRĖS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašu skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE

300 North Queen St., Suite 105N

Etobicoke, Ont. M9C 5K4

(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)

Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305

Faksas 416 620-7584

ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.

TORONTO, Ont. M6R 2L2

Tel. 416 531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Lietuva: Išskrendant iki 30 balandžio	– nuo	\$ 890.00
Kalifornija, Grd.Canyon, Las Vegas – 17 kovo, 11 dienų		– \$1990.00
Gralkija ir Turkija	– 28 kovo, 11 dienų	– \$2390.00
Italija (Roma, Venecija, Capri ir t.t.) – 22 balandžio, 11 dienų		– \$2490.00
Liurdas, Fatima, Portugalija	– 28 balandžio, 13 dienų	– \$2375.00
Roma, Liurdas, Paryžius	– 20 gegužės, 12 dienų	– \$2690.00

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val.
Pas mane atvažiuoti nėra būtina, paskambinkit – sutarkysiu!
Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM I RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.

Sveikiname valdybos nari-

ALVYDA SAPLĮ ir jo žmoną RIMĄ

sausio 12 d. susilaukus sūnaus KARIO PETRO

LINKIME VISAI ŠEIMAI GERIAUSIOS SVEIKATOS IR DŽIAUGSMO

PARAMOS valdyba ir tarnautojai

Kvitai ir mokesčiai

Kanados lietuvių bendruomenės pranešimas

KLB yra registruota Kanados valstybės pajamų mokesčių skyriuje kaip kultūrinė, švietimo ir šalpos organizacija. Tuo remiantis KLB krašto valdyba turi teisę išduoti oficialius pakvitavimus, kurie, pridėjus prie Kanados metinių valstybinių mokesčių apyskaitų (T-1), atitinkamai sumažina pajamų mokesčius.

KLB yra įsipareigojusi tiksliai atskaityti su Kanados mokesčių departamentu dėl visų gautų aukų, parodyti kaip tos aukos naudojamos, t.y. kiek ir kokiomis sumomis buvo išleista kultūrai, švietimui ir šalpai.

KLB KV atskaitomybė už vedamą atskaitomybę KLB krašto tarybai metiniuose suvažiavimuose, kada yra pateikiamos metinės apyskaitos, kurias paruošia KLB išdinininkas. Jos būna KLB revizijos komisijos patikrintos ir pastabos pateikiamos suvažiavimo dalyviams. Dėl tinkamo atskaitomybės su Kanados vyriausybės apyskaitos paruošiamos pagal valstybinius formalumus, kuriuos paruošia KLB išdinininkas su auditoriaus pagalba.

Visa atsakomybė tenka KLB krašto valdybai, todėl aukų gavimas ir jų skirstymas yra saisto- mas KLB įstatų, Kanados mokesčių departamento nuostatų ir KLB tarybos nutarimų.

KLB KV, norėdama patar- nauti savo nariams ir organiza- cijoms visoje Kanadoje, prašo laikytis sekančių gairių:

1. Aukos čekiais ar perlai- domis turi būti rašomos KLB vardu, pridėdant aukotojo pa- varde ir vardą su tikslu adresu ir pašto kodu.

2. Aukos grynais pinigais įteikiamos su aukotojo pavarde, vardu, adresu, pašto kodu.

3. Tais atvejais, kai asmuo ar organizacija nori savo auką ar jos dalį nukreipti kuriam nors specialiam tikslui ar orga- nizacijai, reikia gauti KLB KV sutikimą, užpildant KLB KV paruoštą pareiškimą. Ne visi tikslai ir ne visos organizacijos (Kanadoje ir ypač už Kanados ribų) atitinka Kanados vyriausybės reikalavimus valstybinių mokesčių kvitų išdavimui.

4. Kai su auka KLB-nei yra pridėdama aukotojų sąrašas, pajamų kvitai bus išrašomi tik tais atvejais, jei yra pilna auko- tojo pavardė, vardas ir adresas su pašto kodu.

5. Pajamų kvitai aukoto- jams išduodami tik aukojusiems ne mažiau kaip 20 dolerių. Ki- tos aukos (pvz. 3 aukos po \$10) yra skaitomos kaip solidarumo aukos dalis ir pajamų kvitai ne- išduodami.

6. Aukotojams kvitai išsiun- čiami vieną kartą per metus pa- gal Kanados vyriausybės nusta- tytas gaires ir datas.

Šis pranešimas buvo KLB KV posėdyje priimtas 2001 m. sausio 10 d. KLB yra dėkinga nariams, organizacijoms, rėmė- jams, darbuotojams, talkinin- kams ir visiems, kurie prisidėjo prie bendruomeninio darbo nuo pat KLB įsteigimo minties 1949 m. ir per išitą jos penkiasde- šimties metų veiklą.

Algirdas K. Vaičiūnas,
KLB KV pirmininkas
Marytė Vasiliauskienė,
KLB KV sekretorė

Naši vienos moters veikla

Piliponytės-Mažeikienės veiklos bruožai

Tai rūpestingai sukaupę meninės ir visuomeninės veiklos rašytinių ženklų į vieną knygą rinkinys. Parodyta, ką gali nu- veikti vienas talentingas asmuo. Nors knyga sudaryta labai ar- timo žmogaus, jos vyro, bet ob- jektyvumas įrodytas nuotrauko- mis ir dokumentais bei ištrau- komis iš spaudos.

Kaliforniečiai – jautrūs žmo- nės. Prisimename, kaip rūpes- tingai sudarė pirmą pomirtinę knygą savo vyriui poetui Pranui Lemberčiui jo našlė Monika Lembertienė. O šia naują knygą sudarė vyras, pavadinęs "Lucija Piliponytė-Mažeikienė", dar gy- vai savo žmonai, nes ji to nusi- pelnė.

Nors ir savilaidinė, knyga yra gražios išvaizdos. Turinys? Daug nuotraukų ir taiklūs apra- šai tų Lucijos išgyventų mo- mentų, kur parodyta jos meninė (solistės ir tautinių šokių va- dovės) veikla. Gimusi Čikagoje, maža grįžusi su tėvais į Lietuvą, bet prieš Antrą pasaulinį karą grįžusi vėl į Ameriką.

Yra baigusi Vytauto gimna- ziją Vilniuje, o Čikagoje studija- vusi (taip pat Kalifornijoje) ko- merčinius mokslus. Tačiau nuo pat jaunystės dainavo choruose ir solo įvairiuose parengimuose bei savo vienos rečitaliuose. Be to, buvo gabi ir sėkminga tauti- nių šokių mokytoja bei vadovė. Su šiais talentais ji norėjo svetur parodyti lietuvių liaudies dainų

ir šokių grožį, tuo būdu garsin- dama komunistų pavergtą Lie- tuvą.

Vėliau ji, drauge su vyru inž. Antanu Mažeika, įsijungė į politinę lietuvių veiklą, kovą už lietuvių Amerikoje ir už Lietu- vos laisvę. Jie gražiai darbovoši Tautinėje sąjungoje, Lietuvių bendruomenėje. Daugiausia Liu- cija psireiškė lietuvių-amerikie- čių respublikonų veikloje. Apie tą jos veiklą buvo daug rašyta publicistikoje lietuvių ir anglų kalbomis; yra gavusi daug di- džinių amerikiečių pagyrimo pažymėjimų bei laiškų. Visa tai parodyta šioje knygoje.

Lucija yra užauginusi dvi dukras (pirmojo vyro), jas iš- mokslinusi, bet visą nuo kasdie- ninio darbų ir duonos laiką ji panaudojo lietuviškai veiklai; savo solo dainavimu, savo gru- pės tautinių šokių pasirodymais vis garsinti Lietuvą, vis tėvynės labui, jos laisvei ir gerovei.

Jos vyras, ta savilaidinė kny- ga pagerbdamas savo žmoną, drauge sudarė bent dalinį vaiz- dą ir bendros meninės bei kul- tūrinės lietuvių veiklos Ame- rikijoje.

Lucija Piliponytė-Mažeikienė,
GYVENIMO IR VEIKLOS
BRUOŽAI. Paruošė ir atspaus- dino Antanas Mažeika (13055 Mindanao Way, #3, Marina Del Rey, California 90292, USA. A.R.

Hamados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

**Remkime lietuvių
veiklą Kanadoje!**

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.
Fondo nr. 119021236RRR0001

Maironio mokyklos mokinių rašinių konkursas Kalėdų tema. I vietos laimėtojai X kl. JUSTINUI TARVYDUI premiją įteikia Toronto "Paramos" kred. kooperatyvo vedėjas L. Zubrickas. Nuotr. R. Rusinienės

Kai pacientas moko gydytoją

DR. VYTAUTAS MEŠKA,
Birštonas

Kiekvienas turėtų pakanka- mai išmanyti sveikatos stiprini- mo, organizmo grūdinimo, o ypač racionalios mitybos ir psi- chologinės taisyklės bei apsi- saugojimo būdus nuo dažniau- siai pasitaikančių ligų.

Tačiau tai negali pakeisti gydytojo-mediko. Negydytojas, nors jis būtų ir labai daug skai- tęs apie jam rūpimus medicinos klausimus, išmanyti medicinos vingrybių vis dėlto negali.

Neretai dėl to tarp gydytojo ir paciento kyla konfliktas, ypač tada, kai pacientas ima piršti gy- dytojų "naujus" gydymo būdus.

Kažkada nepasirašęs laiško asmuo minėtu reikalu kreipėsi į Lietuvos radijo ir televizijos ko- mitetą, kuris tą laišką padaugin- no ir išsiuntinėjo visoms medic- nos įstaigoms. Perskaitęs laišką, susidariau įspūdį, kad jį rašė iš- prusęs asmuo, tačiau ne medi- kas. Tai buvo matyti kad ir iš tvirtinimo, jog bet kuris aukštąjį išsilavinimą įgijęs asmuo gali iš įvairių vadovėlių, mokslinių me- dicinos žurnalų puikiai suprasti savo konkrečią ligą ir dažnai net geriau už gydytoją, nes šis turi išmanyti apie visas ligas. Laiške visa tai buvo parašyta labai mandagiai, tačiau prasmė buvo tokia. Beje, gydytojai laiško au- toriui nepritarė, platesnio atgar- sio straipsnis nesulaukė.

Mano įsitikinimu, iš tikrųjų kiekvienas turi šiek tiek išmany- ti apie "viską", daug daugiau apie ligų profilaktiką ir ypač ge- rai – savo specialybę. Taigi, kas cėsiorias – cėsioriu. Visa tai neprieštarauja šio straipsnelio pradžioje pareikštomis mintims apie medicininį švietimą.

Tačiau medicininis visuo- menės švietimas turėtų būti la- bai pagalvotas, logiškas, tikslus. Šių eilučių autorius prisibijo,

Toronto

A. a. Vaclovui Vaitkui mi- rus, reikšdami užuojautą jo žmonai ir dukterims su šeimo- mis, L. Č. Javai "Tėviškės žibu- riams" aukoją \$25.

A. a. Antanui Gedrimui mi- rus, jo atminimui pagerbti Da- nutė ir Vaclovas Jakovickai "Tė- viškės žiburiams" aukoją \$30.

A. a. Helgai Šalčiūnienei mirus Welland, Ont., nuosir- džiai užjausdami vyrą Miką, sū- nų ir dukrą su šeimomis bei gi- mines Lietuvoje, vietoje gelių Ignas, Paulina Geniai su šeima Sault Ste. Marie, Ont., "Tėviš- kės žiburiams" aukoją \$30.

Aleksas Plėnys žmonos Anne trejų metų mirties meti- nės prisiminti atsiuntė \$100 auką Lietuvos partizanams pa- remti. Nuosirdžiai dėkinga –

KLKM dr-jos centro valdyba

A. a. Marijos Žekienės at- minimui, užjausdami jos sesutes Albiną Kavaliauskienę ir Elena Žabulionienę, brolių Eliziejų Du- binską su šeimomis, vėžiu ir dži- ova sergantiems vaikams bei tremtiniais Lietuvoje aukoją: \$40 – A. Kavaliauskienė; \$20 – E. Žabulionienė, E. Kripienė, V. Gudaitis, A. Bumbulis, V. Lėverienė, V. Jonaitis, V. Kny- vaitė, L. Strumilienė; \$15 – V. Birštonas; \$10 – E. S. Kuzmic- kai, S. Pranskevičius, O. Derliū- nienė; \$5 – B. Jonynienė, A. Venslovaitienė, Gražina ir Dan- gulė. M.P.

kad, rašant tokios tematikos straipsnelius jam ne visada tai pavyksta. Šią baimę įkvepia ir kartūs jaunų mano praktikos dienų atvejai, glaudžiai apie ku- riuos ir norėčiau papasakoti "TZ" skaitytojams.

Prirėkus kelioms dienoms išvykti, paprasčiau savo kolegą pagloboti sanatorijoje besigy- dančius mano pacientus. Bet prieš tai visus juos (apie 20 ligoninių) apžiūrėjau pats. Vienas jų, sužinojęs apie mano kelionę, ėmė labai apgailestauti ir smulkmeniškai pasakoti apie tai, kad prieš užmiegant jo pul- sas suretėja iki 58 kartų per mi- nutę, o kalbant telefonu, padaž- nėja iki 82 kartų. Taip pat jis ro- dė man savo liežuvį, kurį prieš tai buvo įdėmiai išstudijavęs prieš veidrodį, nes jam atrodė, jog liežuvio paviršiuje atsiradę kačkokių spuogelių. (Beje, tų spuogelių tikrai nebuvo). Iš viso to pacientas buvo padaręs išva- dą, esą jo širdis labai silpna. Pacientas buvo jaunas išsilavi- nęs žmogus (inžinierius elektro- nikas). Siuntusios į sanatoriją gydymo įstaigos ir mano diag- nozės sutapo: neurastenija, įky- rios būsenos.

Po viso to pacientui ramiai, įtaigiai išaiškinau apie pulso dažnio fiziologiskumą. Bet to neužteko. Jis paprašė, kad pa- aiškintum apie širdį ir kraujota- kos sistemą. Pasiėmęs popie- riaus lapą schematiškai nupie- šiau širdį, didįjį ir mažąjį kraujo apytakos ratą, populiariai papa- sakojau apie širdies vožtuvų veikimo mechanizmą. Pacientas po to visiškai apsiraminio, ir mes draugiškai paspaudėme vienas kitam rankas.

Moksliskaiariant, aprašiau psichoterapijos seansą, vadina- mąjį įtikinimo, kurį yra pasiūlęs šveicarų gydytojas P. Dubois. Šio mokslinio nuomone, įtiki- nimo dėka įmanoma ištaisyti paciento klaidas, kurias jis pa- daro svarstydamas apie savo li- gos kilmę, plėtrą, pobūdį ir prognozę. Šis metodas taikomas tada, kai vyrauja loginis mąstym- mas. Pacientas, apie kurį čia kalbama, kaip tik ir pasižymėjo tokiomis psichikos savybėmis.

Visa tai vyko prieš 40 metų vienoje Birštono kurortų sana-

Gydytojo paskaita

KLK moterų draugijos Pri- sikėlimo par. skyriaus, vad. V. Siminkevičienės, susirinkimas įvyko š.m. sausio 14 d. Pasiklau- syti dr. Raimundo Zabielausko paskaitos apie kaulų nukalkėjimo ligą (osteoporozę) prisiri- nko pilnutėlė parodų salė moterų ir vyrų.

Dr. R. Zabielauskas, MD. CM. FRCP, reabilitacijos spe- cialistas turi gausią lietuvių pa- cientūrą, yra įsijungęs į Lietuvių slaugos namų statybą, yra jų di- rektorius medicinos reikalams. Jis suglaustai papasakoo apie osteoporozę, kuria daugiau arba mažiau serga beveik visi vyres- nio amžiaus žmonės: mažėja ūgis, iškrypsta stuburas, pečiai, klubai; kaulai darosi trapūs, lengvai lūžta ne tik parkritus,

torijų. Po kelių dienų Vilniuje atsitiktinai sutikau tos sanatori- jos galestingąją selelę, kuri sa- kė, jog iš sanatorijos į neurolo- gijos kliniką atvežė ligonį. Jos budėjimo metu, nakčia, minėtas ligonis pasijuto blogai, paprašė iškviesti gydytoją, ėmė piešti kraujotakos sistemą, širdies vož- tuvus ir pagaliau pareiškė, jog jis čia pat dėl savo nesveikos šir- dies gali numirti. Kaip sakė se- selė, o vėliau, ir tą naktį budėjęs gydytojas tvirtino, kad apie jo- kią sveikatos nelaimę negalėjo būti nė kalbos. Įtaigos tikslu buvo užrašyta elektrokardiogra- ma, tačiau paciento nervinė bū- sena po to dar labiau pablogėjo, ji apėmė dar didesnis nerimas.

Atrodo, kad šiuo atveju aš iš tikrųjų buvau supainiojęs pa- ciento psichologinį tipą; jam naudingesnė turėtų būti įtaiga pagal prancūzo E. Coue meto- dą, o ne racionali psichoterapija pagal P. Dubois, kurią aš jam taip nesėkmingai panaudojau.

Gerai prisimenu ir kitą savo pacientę – jauną dailininkę, ku- rios organizmas buvo gerokai nusilpęs, ji dažnai persaldavo. Jai rekomendavau stiprinti svei- katą kūno kultūros pratimais, dažniau pasivaikščioti, rytais pa- sinaudoti kontrastiškų tempera- tūrų dušu. Bet jau po kelių die- nų ji taip persišaldė, kad iš kar- to susirgo trimis ligomis: nosies, gerklių ir bronchų uždegimu.

Dar kitam apkūniam pa- cientui buvau pritaręs dažniau valgyti avių dribsnius su vaisių sultimis. Kai jis po pusės metų pas mane apsilankė, gerokai pyktelėjau, kadangi net su viršu- tiniais drabužiais jis aiškiai ma- tėsi gerokai sustorėjęs. Pasiro- do, kad avizus jis valgė rytais ir vakarais po gerą dubenį, aplie- damas jas pusę litro vynuogių sulčių, o pietums – plaštakos dy- džio stipriai pasūdytą kėpsnį su bulvėmis.

Tokie ir panašūs pavyzdžiai dar kartą liudija senovės medi- kų patarimą – "Primum non nocere" (svarbiausia – nekenkti). Kiekvienas gydytojas tai privalo žinoti net nakčia pakeltas iš lo- vos. Taigi medicininis švietimas privalo būti labai apgalvotas, tikslus ir saikingas.

Tėviškės žiburiai • 2001.I.23 • Nr. 4 (2655) • psl. 9

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Dau-
giau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo paty-
rimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų rei-
kalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel.: 905 271-7171

(I vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST. W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

2455 Cawthra Rd., Unit 20

Tel. (905) 281-9665

1-888-861-7944

(nemokamas)

- ♦ siuntinių pristatymas į adresato namus
- ♦ maisto siuntiniai
- ♦ pinigų pervedimas
- ♦ pristatymo patarnavimai (courier service)
- ♦ komerciniai persiuntimai (commercial shipments)
- ♦ kelionių patarnavimai

Mes siunčiame siuntinius į

BALTIJOS VALSTYBES, RUSIJĄ, UKRAINĄ

BEI KITAS EUROPOS VALSTYBES

Darbo val. nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. – 6 v.v.

MARGUTIS

V.I.M. Parcel Express Inc.

4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3

Tel. (416) 233-4601

Fax (416) 233-3042

**Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG Į VILNIŲ**

MŪSŲ ATSTOVAI:

Montrealyje

4359 Venise, St-Leonard

Tel: (514) 728-3612

Romas Bobykas

Toronte

2323 Bloor St.W.

Tel: (416) 604-4848

Romas Scots

Naujasis kardinolas Lietuvai

Šv. Tėvas Jonas Paulius II š.m. sausio 21 d. paskelbė naujai paskirtų kardinolų sąrašą – net 37. Jame yra ir Vilniaus arkivyskupas metropolitas **AUDRYS JUOZAS BAKČIS**. Jis yra gimęs Lietuvos diplomato S. A. Bačkio šeimoje, užaugęs Prancūzijos Paryžiuje, studijavęs Romoje, daug metų darbovisi Vatikano diplomatinėje tarnyboje, eidamas įvairias pareigas nunciatūrose, būdamas nuncijumi keliuose pasaulio kraštuose. Kurį laiką darbovisi ir pačiame Vatikane. Tapęs Vilniaus arkivyskupu visas savo jėgas skyrė arkivyskupijai ir visai Lietuvai. Šio popiežiaus dėka Lietuva, netekusi a.a. kardinolo V. Sladkevičiaus, ir vėl turi kardinolą. Oficialus regalių įteikimas naujesiems kardinolams įvyks Romoje vasario mėnesį. Inf.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sveikiname naująjį Lietuvos kardinolą arkiv. Audrį Bačkį, linkime jam sveikatos, ištvermės ir Visagalo malonių tinkamai vadovauti Lietuvos bei išeivijos lietuviams katalikams ir visus tautiečius vesti į vieną Kristaus avide!

– Anapilio parapijos visuotinis susirinkimas įvyks sausio 28, ateinantį sekmadienį, parapijos salėje po 11 v.r. Mišių. Bus parapijos klebono ir tarybos pirmininko bei sekcijų pranešimai ir rotacinė tvarka tarybos sekcijų narių rinkimai.

– Sausio 28, sekmadienį, Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje Mišias auko kun. Pijus Šarpnickas, OFM.

– Anapilyje organizuojamos tinklinio komandos. Treniruotės vyks Anapilio salėje ir joms vadovaus Mindaugas Leknickas. Trenruocijų pradžia numatoma vasario mėnesio pabaigoje. Šia sporto šaka besidominčius jaunuolius ir jaunuoles prašome registruotis pas Praną Vilkelį tel. 905 279-1867.

– Lietuvos kankinių šventovėje, prie šoninių laiptų į parapijos salę, įrengta klausimų ir sumanymų dėžutė. Prašome parapijiečius ją pasinaudoti. Visi klausimai ir sumanymai bus svarstomi atitinkamuose parapijos tarybos sekcijų posėdžiuose.

– Anapilio knygyno vedėjas prašo neišimti gautų su sveikinimais ant vokų ar atviručių pašto ženklų, o atnešti juos į knygyną. Jie bus perduodami pašto ženklų rinkėjams Lietuvoje.

– Mišios sausio 28, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Ritą Jonikaitę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už Stepą Ignatavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 27, šeštadienį, 3 v.p.p. už Jocų giminės miršius.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį sekmadienį, sausio 28, ekumeninės pamaldos 9.30 v. ryto. Pamokslą pasakys svečias iš Priskelimo parapijos kun. Juozas Žukauskas, OFM. Po pamaldų įvyks Moterų draugijos susirinkimas Lietuvių Namuose.

– Šį antradienį, sausio 30, 7 v.v. ekumeninės pamaldos Priskelimo parapijos šventovėje; pamokslą pasakys kun. Algimantas Žilinskas.

– Vasario 6 d., 7.30 v.v. įvyks parapijos tarybos posėdis Hertos ir Augusto Povilaicių namuose, Eto-bicoke.

Muziejaus-archyvo žinios

– Apie Kanados lietuvių muziejų ir archyvą galima pasiklausti anglų kalba internete šiuo adresu: www.museum.com/ Tai pasaulinis muziejų sąrašas, kuriame mūsų lengvai surasite ieškodami žodžio "Lithuanian". Muziejaus elektroninio pašto adresas yra litharch@the-wire.com. Dabar galime kad ir visą muziejaus katalogą persiųsti elektroniniu paštu.

– Muziejaus išlaikymui William Vidugiris aukėjo \$10.

Lietuvių Namų žinios

– Sausio 21 d. LN svetainėje pietav 256 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Henrikas Sukauskas. Svečių knygoje pasirašė Saulius ir Silvija Sondeckiai iš Vilniaus.

Slaugos namų žinios

– A. A. V. Vaitkaus atminimui aukėjo: \$30 – T. B. Stanuliai; \$20 – L. Balsienė.

– Sausio 25, ketvirtadienį, 7 v.v. įvyks lietuvių slaugos namų vėjauos komiteto posėdis. Negalintieji dalyvauti prašomi pranešti Teodorui Stanuliui tel. 416-231-4937.

– Aukos Slaugos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6. E-pašto adresas: <http://members.planetecr.com/~litn/>

– Šv. Kazimiero lietuvių kolegijai Romoje \$10,000 aukėjo J. Kairiūnaitė.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms aukėjo: \$300 – J. Valiukienė; \$100 – P. Kondrotas.

Priskelimo parapijos žinios

– Pranciškonų kapituloje Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos provincijolu buvo išrinktas kun. Benediktas Jurčys, OFM; viceprovincijolu – mūsų parapijos klebonas kun. Augustinas Šimanavičius, OFM.

– Statybos vėjauos komitetas kviečia visus parapijiečius į informacinį susirinkimą parodų salėje sekmadienį, sausio 28, 12.15 v.p.p.

– Priskelimo parapijos labdaros sekcija paskyrė mūsų parapijos persikėlimo/statybos vėjaui \$2,500 (iš viso \$13,000) ir paskirstė: Kalinių globos dr-jai \$1,000; Kaltinų senelių ir vaikų globai \$1,500; Visų Šventų parapijos Vilniuje vaikų ir vargšų globai \$1,500; Kaimų vaikų globai \$500; Asocijų šeimų vaikų globai "Vilties angelas" \$300; Kretingos pranciškoniško jaunimo tarnybai \$500; ses. Gedimainaitė, Kretingos varguolių globai \$500; Nauj. Akmenės "Caritas" valgyklai \$500; Lietuvos invalidų draugijai \$200.

– Toronto lietuvių ekumeninė savaitė prasidės sekmadienį, sausio 28.

– Sutvirtinimo sakramentui pasirošimo pamokoms registracija vyksta sausio mėnesį.

– Mūsų mirusieji – a.a. Marija Šepulienė, 88 m. amžiaus. Nuliūdime paliko vyrą Joną, sūnų Joną ir dukrą Mariją su šeimomis. Palaidota iš mūsų šventovės; a.a. Antanas Basalykas, 101 m. amžiaus. Pasarvotas "Turner & Porter" laidotuvių namuose Roncesvalles g. Palaidotas sausio 24 d. iš mūsų šventovės Šv. Jono liet. Kapinės.

– Su Montrealyje mirusiu Lietuvos karo aviacijos pulkininku, savanoriu-kūrėju a.a. Česlovu Januškevičiumi atsisveikinimo maldos "Turner & Porter" laidotuvių namuose sausio 28 d., 8 v.v.; laidotuvių Mišios mūsų šventovėje sausio 29 d., 10 v.r.

– Pakvitavimai už aukas parapijai bus paruošti vasario pradžioje. Jei kas norėtų papildyti aukas 2000 metams, gali tai padaryti iki sausio mėnesio pabaigos.

– Parapijos persikėlimo/statybos vėjauos komitetas praneša, kad statybai jau surinkta – \$452,794; dar reikia \$867,206. Visiems aukojusiems nuoširdi padėka.

– Mišios sekmadienį, sausio 28 d.: 8.15 v.r. už a.a. Praną ir Salomėją Bučmius; 9.15 v.r. už a.a. Eleną Gegužienę; 10.15 v.r. už a.a. Liudą Vyšniauską (2 mir. met.), už a.a. Alfonsą Pundžių, už a.a. Elžbietą Murauskienę ir Angelę bei Alfonsą Šmigelskus; 11.30 v.r. už parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Vasario 5 d. bus galima atsiimti vaikų pažymėjimus (nuo darželio iki 8 sk.) bei pasikalbėti su mokytojais.

– Vasario 17 d. nebus pamokų darželiams ir nuo 1 sk. – 8 sk. mokykloje, bet Maironio mokykla dalyvauos KLSJ renginyje Priskelimo parapijoje "Žengiam per Lietuvą" nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p. Prašom ten atvežti mokinius ir iš ten juos atsiimti. Bus jiems užsiėmimai ir pietūs.

– 7 sk. ir 8 sk. kanklininkės yra pakviestos atlikti dalį Vasario 16-tosios programos Delhi mieste šeštadienį, vasario 17. Prašom jas atvežti į mokyklą 10.30 v.r.; išvažiuojama į Delhi 12 v. p.p., grįžtama 8 v.v. Tėvai turi pasirašyti leidimo lapelį.

– Vasario 17 d. aukštesnieji lietuistiniai kursai veiks normaliai ir įprastoje vietoje.

– Nuosirdus acių buvusiam mokytojui Alg. Simonavičiui, kuris paaukojo knygų mokyklai.

– Prof. maestro Saulius Sondeckis ir ponis prof. Silvija Sondeckienė, lydimi Audriaus Šileikos, pračią pirmadienį, sausio 22, prieš skrisdami po gastrolį į Lietuvą, lankėsi "Tėviškės žiburiuose", paliko suvenyrinių dovanų, pasidalino mintimis apie rūpinus lietuvių klausimus, aplankė KLB muziejų-archyvą, Šv. Jono lietuvių kapines bei Lietuvos kankinių šventovę. "TŽ" svečių knygoje įrašė linkėjimus "šviesti ir nešti lietuvių misiją lietuvių pri-glaudusioje Kanadoje".

– A. a. Petro Bražuko 10 metų mirties prisiminimui žmona Regina Bražukienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$100.

Anapilio parapijos vaikų choras "Angeliukai" "Volungės" kalėdinio koncerto metu Toronte su vadove Nijole Benotiene

Vasario 16-tosios minėjimas, rengiamas KLB Toronto apylinkės valdybos, įvyks vasario 18, sekmadienį, 4 val.p.p. di-džiojoje Anapilio sodybos salėje.

Kanados lietuvių fondo valdybos posėdis įvyko š.m. sausio 15 d. Toronto Lietuvių Namuose. Posėdyje dalyvavo valdybos pirm. A. Nausėdas, vicepirm-ninkas L. Zubrickas, išd. A. Pabedinskas, sekr. D. Sher, nar-rys A. Vaičiūnas ir KLB atstovė S. Piečaitienė.

Valdybos pirm. A. Nausėdas pasveikino susirinkusius su Naujais 2001 metais ir palinkėjo tolesnio sėkmingo bendradarbiavimo. Posėdyje buvo apsva-ryta eilė svarbių reikalų. A. Nausėdas pranešė apie KLF administratoriaus atsistatydini-mą. Naujo administratoriaus (ės) pasamdymo reikalams sudarytas specialus komitetas. Valdyba įpareigojo L. Zubricką paruošti reikiamą kvalifikacijų docu-mentą naujam administ-ratoriui(ei) pasamdyti. Valdyba taipgi svarstė KLF dalyvavimą Vasario 16 d. minėjime. Tačiau vienas iš svarbiausių atities tikslų – paskatinti lietuvių stoti į KLF eiles ir aktyviai prisidėti prie labai reikalingos ir svarbios fondo veiklos.

Skelbimai dėl paramos/sti-pendijų 2001 metams bus pakartoti lietuviškoje spaudoje sausio ir vasario mėnesiais. Se-kantis valdybos posėdis šau-kiamas kovo 5 d., 7 v.v. Lietuvių Namų posėdžių salėje. D.B.S.

Žymūs Lietuvos dirigantas maestro Saulius Sondeckis lankė-si Kanadoje sausio 14-22 d.d. Koncertų seriją surengė Kanados lietuvių bendruomenės Kultūros komisija, vadovaujama Irenos Ross ir Toronto kamerinio or-kestro "Lyra" steigėja ir vadovė, smuikininė Audronė Šarpytė. Pirmasis koncertas, ketvirtadienį, sausio 18, vyko Toronto Centre for the Arts (buves Ford Centre) Toronto North York dalyje. Prof. Sondeckis ten dirigavo "Philhar-moniam" orkestrui, kuris atliko Beethoveno, Čiurlionio, Mozarto ir Šostakovičiaus kūrinii. Po kon-certo Lietuvos generalinis garbės konsulas Haris Lapas "Centre for the Arts" galerijon sukvietė daly-vavusius Lietuvos ambasadorių Rimantą Šidlauską su ponis, Len-kijos, Suomijos, Šveicarijos, Pran-cūzijos, Latvijos, Estijos konsulus bei kitus diplomatinės tarnybos narius bei lietuvių bendruomenės veikėjus į priėmimą susipažinti su prof. Sondeckiu. Penktadienį, sausio 19, svečias dirigavo "Ham-ilton Place", Studio Theatre sa-lėje Hamiltone "Lyros" kameri-niam orkestrui, o sekmadienį, sausio 21, su tuo pačiu orkestru pasirodė su klasikine lietuvių ir kitų kompozitorių programa To-ronto Lietuvių Namuose. Pasku-tiniajame koncerte solo partijas įspūdingai atliko pianistė Leoka-dija Paulauskaitė-Kanovičienė ir smuikininė Audronė Šarpytė. Per pertrauką kava ir pyragaičiai susirinkusius vaišino LN Moterų būrelis. Visur salės buvo pilnos klausytojų, kurie šiltai sutiko pui-kiai atliktas programas. "Lyros" ir "Philharmoniam" orkestrų nariai džiaugėsi prof. Sondeckio atsilan-kymu, tikėdamiesi, kad vėl teks su juo bendradarbiauti ateityje. Dlv.

A. a. Vytauto Matulevičiaus dvejų metų mirties sukaččiai pamini-ti žmona Lucina Matule-vičienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$150.

A. a. Vaciuo Vaitkui mirus, nuoširdžiai užjausdami liūdesį-je likusius žmoną Marytę, duk-ras Aušrą ir Rūtą su šeimomis, Sofija ir Aleksas Kikilai, Rima Biliūnaitė, Dalia Steponaitienė su šeima "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$50.

Kviečiame visus dalyvauti ČESLOVO SENKEVIČIAUS knygos "Ketvirtoji upė" SUTIKTUVĖSE
2001 m. sausio 28, sekmadienį, 3 v.p.p.
Anapilio parodų salėje, Mississaugoje
Rengia KLK kultūros draugija "Žiburiai"

Toronto lietuvių dramos teatras
"AITVARAS"
kviečia pasižiūrėti
T. RUTKAUSKO 3-jų veiksmų komedijos
"Audra giedroje"
š.m. sausio 28, sekmadienį, 3 v.p.p.
Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor St. W.
Spektaklis rodytas 10-ajame teatrų festivalyje Čikagoje
lėjimas \$12. Bilietai parduodami prie įėjimo.
AITVARIČIAI

Toronto Lietuvių Namuose rengiamos
SVARSTYBOS
2001 m. vasario 4, sekmadienį, 2.30 v.p.p.
TEMA: **"Lietuva naujoje gadynėje"**
Kalbės profesoriai: V. PALYS, G. PROCUTA ir V. SAMONIS
Svarstybų vadovas: Prof. R. VAŠTOKAS
Visi kviečiami pasiklausti ir reikšti įvairiais klausimais savo nuomonę
Rengia LN kultūrinė komisija

Maloniai kviečiame dalyvauti pirmą kartą
Lietuvių Namuose įvyksiančiame
Valentino dienos proga šventiniame pobūvyje
2001 m. vasario 10, šeštadienį
Renginio pradžia 7 v.v., baras veiks nuo 6 v.v.
LN Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W.

Koncertinę programą atliks Toronto choras "VOLUNGĖ", vad. D. VISKONTIENĖS. Šokiama gros POPILIARUS LIETUVIŲ ANSAMBLIS IŠ DETROITO.
Karšta vakarienė su vynu, laimę galėsime išbandyti dviejose loterijose, veiks baras.
Bilietai gaunami LN raštinėje tel. 416 532-3311, skamb. Astrai tel. 416-538-1748, abiejose parapijose ir Lietuvių Namuose sekmadieniais.
Pobūvį rengia Lietuvių klubas "Santaka"

Medžiotojų ir "TAURAS" žūklautojų klubo
BALIUS
Žvėrienos vakarienė su vynu ir loterija. Programoje vyrų choras "ARAS", muzika V. POVILONIO.
Pakvietimai: J. Šimkus tel. 416 231-9425, LN sekmadienio popietėse, pas narius ir prie įėjimo. Kaina \$20.

Gautos aukos Toronto Lietuvių slaugos namų statybai nuo 2000 sausio 1 iki 2000 gruodžio 27 d.
Iš organizacijų – \$235,992.97
Asmeninės – 134,372.12
Iš palikimų – 92,715.00
Iš viso: \$463,080.09
Stambesnės organizacijų aukos: Toronto Lietuvių Namai – \$100,000, "Paramos" kooperatyvas – \$76,714.67, Toronto lietuvių pensininkų klubas – \$50,000, "Atžalynas" – \$5,000, LN moterų būrelis – 1,628.30, "Talkos" kooperatyvas – \$1,000, LN vyrų būrelis – \$1,000; Palikimais – Pr. Kozulis – \$88,000, J. Paškevičius – \$3,000, J. Strazdas – \$1,715.
Nuosirdus acių už visas aukas.
Teodoras Stanulis,
Lietuvių slaugos namų vėjauos komiteto pirmininkas

MONTREALQUE

Kun. Kazimiero Ambraso, SJ, parašyta knyga "Kilimandžaras" iš-leido Kauno "Judeks" leidykla 2000 metais. Tai 1998 metų kelionės įspūdžiai po Afriką, pasiekiant Kili-mandžaro kalną. Yra kai kurių Af-rikos genčių smulkesnis papročių aprašymas. Knyga kiek mažesnio formato nei įprasta, gero popie-riaus, spalvotos nuotraukos, 176 puslapių. To paties autoriaus 1997 metais Lietuvos vyskupų konferen-cijos A. Jakšto spaustuvė išspausdi-no knygą "Simonas iš Valtūnų". Tai knyga apie iš Žemaitkiemio pa-rapijos, Valtūnų kaimo kilusį prelata Simoną Morkūną, sielovados, labdaros ir veiklos artimo meilės pėdsakus palikusių ne tik Žemaitkie-myje, Kaune, bet ir Amerikos žem-yne. Kur šios knygos gaunamos ir jų kaina – nepažymėta.

Montrealio jaunimo atstovai jau grįžta iš Australijos lietuvių jau-nimo kongreso. Sausio 11 d. pilna įspūdžių grįžo Jūra Landry-Gedvi-laitė. Dalius Bulota ir Andrius Val-kauskas dar užsuko kelioms die-noms į Hong Kongą. Tikimės, kad

jie ir plačiai visuomenei papasakos savo išgyvenimus. Gaila, kad ket-virtas montrealietis jaunuolis Juo-zas Piečaitis kelias dienas prieš iš-vyką į Australiją smarkiai susižeidė besidinėdamas kalnuose. Po pu-santro mėnesio jis jau sustiprėjęs atsi-gauna, bet ligoninėje turės pasi-likti dar ilgesnį laiką.

A. a. Germana Tetmajerienė mirė 2000 m. gruodžio 4 d.

A. a. Viktoras Tersevičius mirė 2000 m. gruodžio 5 d. Abu palaido-ti iš Šv. Kazimiero šventovės.

A. a. Frances Repšienė (Mac-Kinnon), 69 m. amžiaus, mirė 2001 m. sausio 8 d. Palaidota privačiai pagal Rideau laidotuvių namų pla-ną. Liūdi dvi dukros ir sūnus su šei-momis bei kiti artimieji. B.S.

A.a. Česlovas Januškevičius, Lietuvos karo aviacijos pulkininkas, savanoris-kūrėjas, mirė š.m. sausio 19 d., sulaukęs 99 metų amžiaus. Nuliūdime liko žmona Ona (Ston-kutė), sūnūs dr. Česlovas (Jonys), Tadas ir duktė Gražina su šei-momis.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

Atitaisymas: "TŽ" nr. 2, S. Žiemelytės straipsnyje "Kalėdinis koncertas Toronte" įsivėlė klaida. Išspausdinta, kad "Gloria" – J. S. Bacho. Iš tikrųjų "Gloria" progra-moje buvo kompozitoriaus E. Da-ley; Bacho kūrinys buvo "Sicut lo-cutus est". Už klaidą atsiprašome.

IEŠKOME rusiškai kalbančios auklės kūdikiui, kuri gyventų su mumis. Skambinti tel. 905 771-5012 arba 416 567-0173.

IEŠKOME rusiškai kalbančios moters, kuri gyventų su mumis, pa-dėtų namų ruošoje ir su vaikais. Skambinti tel. 416 823-2607 arba 905 709-2607.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Paremkite "Tėviškės žiburius" au-ka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos ply-telių klojimo darbus
- ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
- STATOME: verandas, tvoras
- DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108

LORNE PARK MUZIKOS

MOKYKL

[įsikūrusi 1996 m. Mississaugoje]

PRIMA NAUJUS STUDENTUS!

Pianino • Dainavimo

• Gitaros • Teorijos •

Vaikųčių 3-6 m. amžiaus

muzikos klases

Dėl platesnės informacijos

prašome skambinti

DEIMANTEI GRIGUTIENEI

TEL. (D.) 905-278-3309

(N) 905-848-9628

"KANADOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ŽINYNAS" JAU PARUOŠTAS SPAUSDINTI

Norima, kad dar kartą būtų patikrinamas jo turinys, todėl: 1. Kiekvienos KLB apylinkės pirmininkas išsiųsta jį apylinkę liečianti žinyno dalis ir prašoma ją patikslinti. 2. Toronto org. vadovams duodama proga jį medžiaga patikrinti archyvo-muziejaus patalpose, Anapilyje, Priskelimo parapijos patalpose ir KLB raštinėje darbo valandomis.

Savo pastabas prašome iki vasario mėn. 11 d. pranešti KLB raštinei faksu 416-533-2282, tel. 416-532-3292 darbo valandomis arba elektroniniu paštu kib@kanada.ca

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus) Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą * Bilietus atvyk-tantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.

SKUBU! IŠPARDAVIMAI VILNIŲ, KAINA IKI \$900
Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390